

Vysoká škola báňská Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví

EMCS - elektronický systém pro přepravu a sledování
výrobků podléhajících spotřební dani

EMCS - Excise Movement and Control System

Student:	Bc. Kristýna Kobertová
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Kateřina Randová

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci zpracovala samostatně. Přílohy č. 1-7, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

Ostrava 29. dubna 2011

Bc. Kristýna Kobertová

Obsah

1	Úvod	1
2	Spotřební daně v České republice	2
2.1	Vymezení základních pojmů	2
2.2	Předmět spotřebních daní	4
2.2.1	Daň z minerálních olejů	5
2.2.2	Daň z tabákových výrobků	7
2.2.3	Daň z lihu	7
2.2.4	Daň z piva	8
2.2.5	Daň z vína a meziproduktů	9
2.3	Základ spotřebních daní	10
2.4	Sazba spotřebních daní	11
2.5	Výpočet spotřebních daní	14
3	Právní rámec a implementace systému EMCS	16
3.1	Historie EMCS	16
3.2	Cíl EMCS	17
3.3	Zavedení systému EMCS v jednotlivých zemích Evropské unie	17
3.4	Průvodní papírové doklady AAD	19
3.5	Přechod z průvodních papírových dokladů na systém EMCS	22
3.5.1	Technické požadavky na konfiguraci počítače	23
3.5.2	Spuštění aplikace	23
3.5.3	Základní popis hlavní obrazovky	25
3.6	Fungování systému EMCS	27
3.7	Výhody a nevýhody systému EMCS	29
4	Praktická aplikace systému EMCS v Palírně U Zeleného stromu	30
4.1	Představení společnosti Palírny U Zeleného stromu	30
4.1.1	Historie společnosti	30
4.1.2	Sortiment lihovin a alkoholických nápojů	31
4.2	Přeprava výrobků Palírny U Zeleného stromu do států EU	33
4.2.1	Dříve používané průvodní papírové doklady AAD	33
4.2.2	EMCS	37

4.2.3 Porovnání průvodních papírových dokladů AAD se systémem EMCS	42
5 Závěr	49
Seznam použité literatury	52
Seznam zkratek	
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Tato diplomová práce je, jak již sám název napovídá, zaměřena na systém pěti spotřebních daní a zavedení unijního elektronického systému, který slouží ke sledování a kontrole pohybu zboží podléhajícího těmto daním. Diplomová práce je rozdělena do tří základních kapitol.

Ve vstupní kapitole jsou definovány spotřební daně a princip jejich uplatňování a výpočtu v aktuální české daňové soustavě. Také nás seznámí s komoditami, které těmto daním podléhají. Pomůže nám s ujasněním předmětu spotřební daně, stanovením základu spotřební daně a její sazby. Na základě uvedených tématik tvoří konec kapitoly praktický příklad výpočtu spotřební daně u tabákových výrobků.

Následující kapitola je zaměřena na nově zavedený unijní elektronický systém. Seznamuje nás s podstatou tohoto systému, jeho historií a cílem jeho zavedení, i průběhem zavedení unijního elektronického systému v zemích Evropské unie. Podstatnou součástí této kapitoly jsou pasáže věnované průvodním papírovým dokladům AAD, které byly používány dříve, a praktickým softwarovým otázkám při nahrazování původně užívaných AAD novým elektronickým systémem EMCS. Závěr kapitoly pak tvoří recenze fungování EMCS a zohlednění jeho předností a nedostatků.

V poslední kapitole představuji historii a současnou výrobu prostějovské společnosti Palírna U Zeleného stromu, která se zabývá výrobou lihovin. Stěžejní oddíl kapitoly tvoří seznámení s praktickým využitím a porovnáním aplikace průvodních papírových dokladů AAD a unijního elektronického systému EMCS při přepravě vybraných výrobků jmenované společnosti.

Cílem diplomové práce bude porovnat postup při evidenci intrakomunitárního pohybu zboží podléhající spotřebním daním před zavedením EMCS a po jeho zavedení na základě zkušeností distribuce výrobků lihovin u konkrétního plátce spotřebních daní.

2 Spotřební daně

Spotřební daně byly zavedeny do daňového systému České republiky v lednu 1993 při „velké“ daňové reformě. Tato historická reforma přizpůsobila daňový systém České republiky nově vznikajícímu tržnímu prostředí a vytvořila základy daňového systému, který byl blízký daňovým systémům vyspělých zemí. Spotřební daně jako součástí nového daňového systému vytvořily (mimo daně z přidané hodnoty, dovozního cla a později ekologických daní) systém nepřímých daní neboli systém daní ze spotřeby. Protože v době zavedení spotřebních daní nebyla ještě Česká republika členem Evropské unie, přijala systém, který byl, alespoň co se týče hlavních druhů daní, plně kompatibilní s harmonizovaným systémem členských států EU.

2.1 Vymezení základních pojmů

V rámci této diplomové práce je nutné vysvětlit si základní daňové pojmy související se spotřebními daněmi, které budou postupně užívány v jednotlivých kapitolách:

- **podmíněné osvobození od daně** – odklad povinností přiznat vyměřit a zaplatit daň ode dne uvedené vybraných výrobků do volného oběhu podle § 3 bod d) zákona o spotřebních daních.
- **daňový sklad** – prostorově ohraničené místo na daňovém území České republiky, ve kterém provozovatel daňového skladu, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá vybrané výrobky zákonem. Přičemž hranice takového místa nesmějí být přerušeny, s výjimkou případu, kdy tímto územím prochází veřejná komunikace. Celní ředitelství může stanovit, že určité objekty a plochy tohoto místa nejsou jeho součástí (§ 3 bod f) zákon o spotřebních daních).
- **provozovatel daňového skladu** – právnická nebo fyzická osoba, které bylo uděleno povolení k provozování daňového skladu dle § 3 bod g) zákona o spotřebních daních.
- **oprávněný příjemce** – právnická nebo fyzická osoba, která není provozovatelem daňového skladu v místě, kde v rámci podnikatelské činnosti jednorázově nebo opakovaně přijímá vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně z jiného členského státu na

základě povolení. Oprávněný příjemce nesmí vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně skladovat ani odesílat (§ 3 bod h) zákon o spotřebních daních).

- **daňový zástupce** – právnická nebo fyzická osoba se sídlem nebo místem pobytu na daňovém území České republiky, která je pověřena provozovatelem daňového skladu registrovaným k dani v jiném členském státě zabezpečovat jeho jménem, na základě povolení a za stanovených podmínek. Daňový zástupce nesmí vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně skladovat ani odesílat a nesmí být totožný s osobou, která od něj má vybrané výrobky jím uvedené do volného daňového oběhu nabýt podle § 3 bod q) zákona o spotřebních daních.

- **nomenklatura** – číselné označení vybraných výrobků uvedené v Nařízení Rady o tarifu, statistické nomenklatuře a Společném celním tarifu, ve znění platném k 1. lednu 2002 dle § 3 bod m) zákona o spotřebních daních.

- **zajištění daně** – může být poskytnuto složením nebo převodem finančních prostředků na depozitní účet pro zajištění daně zřízený Celním úřadem, přičemž nevzniká nárok na úrok. Také zajištění daně probíhá bankovní zárukou nebo ručením, pokud osobou ručitele povolí Celní ředitelství nebo Celní úřad (§ 21 zákon o spotřebních daních).

- **plátce daně** – fyzická nebo právnická osoba, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem, daňovým zástupcem nebo výrobcem, již vznikla přiznat a zaplatit daň v souvislosti s uvedením vybraných výrobků do volného daňového oběhu (§ 4 odst. 1 bod a) zákon o spotřebních daních).

- **vznik daňové povinnosti** – daňová povinnost vzniká výrobou vybraných výrobků na daňovém území Evropského společenství nebo dovozem vybraných výrobků na daňové území Evropského společenství dle § 8 odst. 2 zákona o spotřebních daních.

- **daňové přiznání** – plátcí, kterým vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit, jsou povinni předložit daňové přiznání samostatně z každou daň Celnímu úřadu, a to do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla, nestanoví-li zákon jinak. Stejným způsobem jsou plátcí oprávněni uplatnit nárok na vrácení daně (§ 18 odst. 1 zákona o spotřebních daních).

- **zdaňovací období** – zdaňovacím obdobím pro vybrané výrobky s výjimkou dovážených vybraných výrobků je kalendářní měsíc podle § 17 zákona o spotřebních daních.

- **splatnost daně** – daň je splatná do 40. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit, pokud zákon nestanoví jinak dle § 18 odst. 5 zákona o spotřebních daních.¹

2.2 Předmět spotřebních daní

Předmět spotřebních daní lze vymezit z několika odlišných kritérií.

Z druhového pohledu jsou předmětem spotřebních daní vybrané výrobky. Jedná se o pět skupin výrobků:

- minerální oleje
- líh
- pivo
- víno a meziprodukty
- tabákové výrobky

Z teritoriálního hlediska jsou předmětem daně ty vybrané výrobky, které:

- byly na daňovém území Společenství vyrobeny nebo
- byly na daňové území Společenství dovezeny ze třetích zemí.

Nejedná se pouze o výrobu nebo dovoz spojený s územím tuzemska, ale s daňovým územím celého Evropského společenství.

Je-li výrobek předmětem daně, nemusí to ještě znamenat, že bude zdaněn. Záleží totiž na konstrukčním nástroji daně, který bude na výrobek aplikován. Z tohoto pohledu jsou předmětem daně výrobky:

- spotřební daní zdaněné,
- od spotřební daně osvobozené.

¹ Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

Oba nástroje nelze použít na stejný výrobek zároveň ve stejném okamžiku. Na druhé straně je ale možné použít oba nástroje na stejný výrobek v různých situacích. Příklad: pokud bude použita pohonná hmota v nádrži osobního automobilu, bude předmětem zdanění, pokud ale bude použita v nádrži nákladní lodi převážející uhlí po Labi z tuzemska do Německa, bude od daně osvobozen.

Je-li výrobek předmětem spotřební daně, může být zdaněn spotřební daní, nebo může být od daně osvobozen.

2.2.1 Daň z minerálních olejů

Minerální oleje jsou zřejmě nejkomplikovanějším předmětem spotřebních daní, jelikož se jedná o nejpočetnější skupinu vybraných výrobků, předmětem daní nejsou pouze samotné výrobky, ale také jejich směsi, řada minerálních olejů nemá v zákoně svoje pojmenování, ale pouze odkazy na číselné kódy nomenklatury, u vybraných skupin olejů je nutné sledovat i účel použití (§ 45 zákon o spotřebních daních).

Tab. 2.1 Předmět spotřebních daní z minerálních olejů

odst	písmeno	Minerální oleje (výběr
1	a)	Motorové benzíny
		Ostatní benzíny (technický, lékařský, lakový aj.)
	b)	Motorová nafta
		Lehký topný olej (LTO)
		Petrolej, kerosin
	c)	Těžký ropný olej
	d)	Odpadní oleje
	e)-g)	Zkapalněné ropné plyny (LPG; propan-butan)
2	a)	Směsi minerálních olejů z odst. 1 a odst. 2
	c)	Směsná nafta s nejméně 31% podílem MEŘO nebo EEŘO
	d), e), i)	Směsi benzínů s bioložkou (líh, ETBE, kyslíkaté složky biologického původu)
	g)	Směsi minerálních olejů s bioložkou (líh)

	j)	Směsná nafta s maximálně 5% podílem MEŘO nebo EEŘO
3		Olejové (sójové, podzemnicové, řepkové, olivové, kokosové aj), MEŘO, mazací oleje, benzen, toluen, naftalen, přírodní asfalt aj.
5		Všechny v zákoně neuvedené výrobky
6		Rašelina, vazelína, parafin
7		Výrobky jako přísada do minerálních olejů určených pro pohon motorů (aditiva)

Zdroj: SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 300 s. ISBN: 978-80-7357-443-7.

V odstavci 1 se nacházejí nejznámější oleje, z nichž většina je používána k pohonu motorů automobilů a jiných dopravních prostředků. Až na několik případů se jedná o přírodní oleje vzniklé technologickým procesem rafinací ropy. Všechny uvedené oleje jsou vždy předmětem spotřební daně. Pokud jsou využívány za jiným účelem pohonu motorů nebo výroby tepla, podléhají zdanění. V případě jiného použití jsou od daně osvobozeny.

V odstavci 2 jsou směsi minerálních olejů nebo směsi olejů s dalšími výrobky. (Např. Směsná nafta, směsi benzínu s lihem nebo s ETBE běžné pod názvem lihubenzín, aj.) Oleje uvedené v tomto odstavci jsou vždy předmětem spotřební daně, pokud jsou využívány pro účely pohonu motorů nebo výroby tepla. V případě jiného použití jsou od daně osvobozeny.

Do odstavce 3 patří například čistý 100% MEŘO, který je znám pod pojmem bionafta (naturdiesel).

S výrobky uvedené v odstavci 5 se s žádným konkrétním nesetkáme. Jedná se o jakýkoli výrobek, který by byl použit jako pohonná hmota. Jednoduše řečeno, kdyby se dalo jezdit na vodu, tak by byla předmětem spotřební daně.

Pokud jsou v odstavci 6 výrobky využity pro výrobu tepla, stávají se předmětem spotřební daně. V ostatních případech jsou od daně osvobozeny.

V posledním odstavci 7 jsou jako předmětem daně uvedeny výrobky (aditiva), které se přidávají do pohonných hmot za účelem snížení tření uvnitř motoru, což vede k růstu jeho výkonu a ke snížení spotřeby paliva.

Nejvyšší daňové zatížení je pro ropné plyny určené pro pohon motorů (3933 Kč/tunu). Střední daňové zatížení (1290 Kč/tunu) je pro ropné plyny určené k ostatním použití (stroje

používané na stavbách nebo při veřejných prací aj.). Nejnižší daňové zatížení (0 Kč/tunu) je pro ropné plyny určené pro výrobu tepla.²

2.2.2 Daň z tabákových výrobků

Předmětem daně z tabákových výrobků podle § 101 zákona o spotřebních daních jsou tabákové výrobky. Radíme sem čtyři skupiny výrobků:

1. cigarety,
2. doutníky a cigarillos,
3. tabák ke kouření,
4. ostatní tabák.

Cigarillos jsou doutníčky do 3g na kus, které jsou oproti doutníkům slabší a menší. Znalci tvrdí, že se při jejich konzumaci přehřívají. Tabák ke kouření obsahuje též tabákový odpad, který je upraven pro konečného spotřebitele a může být také využíván ke kouření. Ostatní tabák je ten, který je určen pro konečného spotřebitele k jinému účelu, než je kouření (např. pro hubení škůdců). Z Předmětu daně je vyjmut šňupavý a žvýkací tabák.

Daň z tabákových výrobků se uvaluje zejména proto, aby se co nejméně snížila jeho spotřeba. Jestliže stát uvalil daň z tabákových výrobků, museli výrobci zvýšit cenu těchto výrobků a spotřebitelé začali hlouběji sahat do svých peněženek. Cílené tažení proti lidskému zlozvyku kouřit, vede výrobce k novým alternativám. Příkladem je elektronická cigareta, která pracuje na principu rozprašování nikotinu ve formě páry do proudícího vzduchu v náústku, nebo žvýkací tabák.

2.2.3 Daň z lihu

Předmětem daně z lihu dle zákona o spotřebních daních jsou podle § 67 zákona o spotřebních daních líh (etanol) obsažený ve výrobcích v množství větším než 1,2%

² SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-443-7.

objemového etanolu. Výrobky se rozumí jakékoliv výrobky s výjimkou vína a piva, protože tyto výrobky jsou předmětem jiných spotřebních daní, a pravidlo zabraňuje dvojímu zdanění téhož výrobku selektivní daní, což jsou daně, které dopadají na pouze na vybrané výrobky. Objemová procenta udávají koncentraci lihu ve výrobku. Jinými slovy řečeno, 1,2% objemového alkoholu znamená, že ve 100 litrech výrobku je obsaženo 1,2 litru etanolu.

Lih je výrobek se širokým praktickým využitím. Mezi občany je preferovaná jeho role opojného nápoje, který je pojmenován jako kořalka, pálenka apod. K nejoblíbenějším alkoholickým nápojům v tuzemsku patří vodka, rum, slivovice, becherovka, fernet, aj.

V praxi se vyskytuje mnoho druhů lihu. Podle jeho původu rozdělíme lih na:

- **kvasný** – tento lih vzniká zpracováním přírodních surovin, jako je kukuřice, ovoce, řepa, obilí, odpady z cukrovarů a při výrobě celulózy. Získává se destilací.
- **syntetický** – tento druh lihu se vyrábí chemickou syntézou. Na první pohled není rozeznatelný od kvasného lihu, dokonce může být i chemický čistší. Vzhledem k tomu, že pochází z ropy a uhlí, nesmí být použit ke konzumaci, a to jak k pití a výrobě potravin, tak také v kosmetickém průmyslu.

2.2.4 Daň z piva

Předmětem daně z piva podle § 81 zákona o spotřebních daních je:

- pivo s obsahem alkoholu větším než 0,5% objemového alkoholu,
- směsi piva s nealkoholickými nápoji s obsahem alkoholu větším než 0,5% objemového alkoholu.

Pivo s nižším objemem alkoholu není předmětem daně. Koncentrace piva se vyjadřuje v procentech extraktu původní mladiny před kvašením. Pivo označené jako dvanáctka neobsahuje 12% alkoholu, ale pouze kolem 4-5% alkoholu. Obdobně typická desítka obsahuje 3-4% alkoholu.

Produkce piva je vyráběna v pivovarech. Ty lze řadit podle velikosti na dvě kategorie:

- **malé nezávislé pivovary** – jedná se o pivovar, jehož roční výroba nepřekročí 200 000hl. K dalším podmínkám patří právní nezávislost na jiném pivovaru a splnění technologických požadavků na výrobu.
- **pivovary, které nejsou malými nezávislými pivovary** – do této kategorie řadíme výrobce s roční výrobou piva přesahující 200 000hl. Jedná se o světově známé značky, jako Budvar, Zubr, Staropramen, Krušovice, Plzeň, Radegast či Prazdroj.

2.2.5 Daň z vína a meziproductů

Předmětem daně z vína a meziproductů dle § 93 zákona o spotřebních daních jsou vína a meziproducty s obsahem alkoholu větším než 1,2% objemového alkoholu, ale ne větším než 22% objemového alkoholu. Vína, která nedosahují spodní limit nejsou předmětem daně. Jedná se dealkoholizovaná vína s méně než 0,5% alkoholu. Naopak při překročení horního limitu se vína stávají předmětem spotřební daně z lihu.³

Vína dělíme do tří kategorií:

- **vína šumivá** – poznáme je podle hříbovité zátky speciálně upevněné na hrdle láhve. Je to proto, že tlak v láhvi při 20° C musí dosahovat nejméně 3 bary. Jsou-li dobře vychlazená, měla by po otevření kontrolovaně vybouchnout.
- **vína tichá** – jedná se především o vína révová, která patří mezi nejpopulárnější vína. Kromě révových lze do této skupiny zařadit i ovocná vína, která se vyrábí z ovoce nebo bylin.
- **meziproducty** – jedná se o vína, která nejsou vínem šumivým ani tichým. Jejich použití je dáno názvem, tj. stávají se surovinou pro výrobu dalšího alkoholického nápoje.

Víno patřilo a patří mezi nápoje, na které kladly ty nejvyšší kulinářské nároky. Nekvalitnější vína pocházejí tradičně z Francie a z Itálie. Kvalitu dává vínu nejen sám proces jeho zpracování, ale také podnebí a složení půdy.

Víno lze rozdělit i podle dalších kritérií:

- **podle barvy** – rozeznáváme vína bílá, růžová a červená.

³ Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-443-7.

- **podle obsahu cukru** – vína se podle tohoto kritéria dělí na suchá, polosuchá, polosladká a sladká.
- **podle druhu** – rozeznávají se vína stolní, jakostní (odrůdové a známkové), vína s přívlastkem, kdy přívlastkem je např. kabinet, pozdní sběr, výběr z hroznů, výběr z bobulí, ledové víno, slámové víno, dále vína přírodní, která nejsou chemicky očišťována, vína aromatizovaná, aj.

2.3 Základ spotřebních daní

Základ spotřebních daní je základna, ze které se spočítá daň. Pro spotřební daně je typické, že jejich základem jsou množstevní nebo objemové jednotky. Takovému základu daně se říká specifický základ daně:

1. množstevní jednotky

- tuny čisté hmotnosti (u LPG a těžkého topného oleje)
- kilogramy (u tabáku)
- kusy (u cigaret, doutníků a cigarillos)

2. objemové jednotky

- 1 000 litrů při teplotě 15° C (u motorových benzínů, motorové nafty, lehkého topného oleje a petroleje)
- hektolitry (u piva, vína a meziproduktů)
- hektolitry 100% koncentrace při 20° C (u lihu)

Základem daně může být vedle množstevních a objemových jednotek také hodnota (cena) výrobku. Takovému základu říkáme valorický základ daně. Setkáváme se i s kombinovaným základem daně, který je ve své podstatě kombinací specifického a kalorického základu daně. Při vhodném nastaveném poměru složek může upřesnit výhody a utlumit nevýhody obou základů daně.

2.4 Sazba spotřebních daní

Existují dva typy sazeb spotřebních daní:

- a) pevná sazba spotřebních daní** – jedná se o pevně stanovenou částku v peněžních jednotkách na specifický základ. Daň vypočtená ze specifického základu daně reaguje na výši spotřeby výrobku. Roste-li spotřeba, roste za jinak neměnných podmínek i výnos daně. Kvůli této silné vazbě patří spotřební daně mezi výnosově stabilní daně v daňovém systému. Je to dáno tím, že zdaňují výrobky, po nichž je poptávka méně pružná a pro spotřebitele neexistuje plnohodnotná záměna jinými výrobky.
- b) kombinovaná sazba spotřebních daní** – je používána u kombinovaného základu daně. Je kombinací pevné a procentní sazby daně. V tuzemsku je využívána výlučně u cigaret.

Sazba daně z minerálních olejů

Sazby daní z minerálních olejů je celá řada jelikož se jedná o nejpočetnější skupinu vybraných výrobků. Nejprve musíme zjistit, zda se jedná o předmět spotřebních daní a poté je zařadit ke správné skupině výrobků. Následující tabulka nám znázorňuje pouze základní typy sazeb podle § 48 zákona o spotřebních daních. Ve skutečnosti jich v zákoně o spotřebních daní najdeme daleko více.

Tab. 2.2 Sazby daně z minerálních olejů

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2710	Motorové benziny, ostatní benziny a letecké pohonné hmoty benzinového typu podle § 45 odst. 1 písm.a) s obsahem olova do 0,013 g/l včetně	12 840 Kč/1000l
2710	Motorové benziny, ostatní benziny a letecké pohonné hmoty benzinového typu podle §45 odst. 1 písm.a) s obsahem olova nad 0,013 g/l	13 710 Kč/1000l
2710	Střední oleje a těžké plynové oleje podle § 45 odst.1 písm.b)	10 950

		Kč/1000l
2710	Těžké topné oleje podle § 45 odst.1 písm. c)	472 Kč/1000l
2710	Odpadní oleje podle § 45 odst. 1 písm. d)	660 Kč/1000l
2711	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. e)	3 933 Kč/t
2711	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. f)	0 Kč/t
2711	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. g)	1 290 Kč/t

Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

Sazba daně z tabákových výrobků

U cigaret se jako kus bere každých započatých 90 mm délky tabákového provazce. Sazby daně z tabákových výrobků nám znázorňuje tab. 2.3 dle § 104 zákona o spotřebních daních.

Tab. 2.3 Sazba daně z tabákových výrobků

Text	Procentní část	Pevná část	Minimální
Cigarety	28%	1,07 Kč/kus	Celkem nejméně však 2,01 Kč/kus
Doutníky, cigarillos		1,15 Kč/kus	
Tabák ke kouření		1 340, 00 Kč/kg	
Ostatní tabák		1 340,00 Kč/kg	

Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

Sazba daně z lihu

Sazbu daně z lihu vyobrazuje tab. 2.4 podle § 70 zákona o spotřebních daních.

Tab. 2.4 Sazba daně z lihu

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2207	Lih obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2207	28 500 Kč/hl etanolu

2208	Líh obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2208 s výjimkou destilátů z pěstitelského pálení	28 500 Kč/hl etanolu
	Líh obsažený v destilátech ovocných z pěstitelského pálení	14 300 Kč/hl etanolu
ostatní	Líh obsažený ve výrobcích uvedených pod ostatními kódy nomenklatury	28 500 Kč/hl etanolu

Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

Sazba daně z piva

Základní sazba daně z piva a snížené sazby daně z piva pro malé nezávislé pivovary za 1 hektolitr a každé celé procento extraktu původní mladiny, na které bylo pivo vyrobeno, před zakvašením, jsou stanoveny takto dle § 85 zákona o spotřebních daních:

Tab. 2.5 Sazba daně z piva

Kód nomenklatury	Základní sazba	Snížená sazba podle velikostní skupiny				
		Do 10 000 včetně	Nad 10 000 do 50 000 včetně	Nad 50 000 do 100 000 včetně	Nad 100 000 do 150 000 včetně	Nad 150 000 do 200 000 včetně
2203, 2206	32,00Kč	16,00 Kč	19,20 Kč	22,40 Kč	25,60 Kč	28,80 Kč

Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

Sazba daně z vína a meziproductů

Sazbu daně z vína a meziproductů nalezneme v tab. 2.6 podle § 96 zákona o spotřebních daních.⁴

⁴ Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

Tab. 2.6 Sazby daně z vína a meziproduktů

Text	Sazba daně
Šumivá vína podle § 93 odst. 2	2 340 Kč/hl
Tichá vína podle § 93 odst. 3	0 Kč/hl
Meziprodukty podle § 93 odst. 4	2 340 Kč/hl

Zdroj: Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.

2.5 Výpočet spotřebních daní

Výpočet spotřebních daní patří mezi nejméně náročné výpočty daní vůbec. Je rychlý, jednoduchý a srozumitelný a dává dobrou představu o daňovém zatížení výrobku. Základ daně se neupravuje o žádné odpočty a ani vypočtená daň není snižována o slevy na dani.

Algoritmus výpočtu spotřební daně lze zachytit následovně:

$\text{Spotřební daň} = \text{základ daně} \times \text{sazba daně}$
--

Uvedený postup platí pro specifický základ daně a pevnou sazbu daně, tedy pro všechny vybrané výrobky s výjimkou cigaret. U nich je to o trochu složitější vzhledem k dvousložkovému základu daně, a tím i dvousložkové sazbě daně a stanovené minimální výši spotřební daně.

Př. Pan Novák si koupil dne 6.7.2010 krabičku cigaret za 55 Kč. V krabičce je 20 ks cigaret délky 90 mm. Výpočet viz. Tabulka 1.7

Tab. 2.7 Výpočet příkladu

1. Základ spotřební daně ve fyzických jednotkách	20 ks
2. Základ spotřební daně v hodnotovém vyjádření	55 Kč

SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-443-7.

3. Výše spotřební daně – pevná část	$1,07 \times 20\text{ks} = 20,60 \text{ Kč}$
4. Výše spotřební daně – procentní část	$55\text{Kč} \times 0,28 = 15,40 \text{ Kč}$
5. Výše spotřební daně celkem	$20,60 + 15,40 = 36 \text{ Kč}$
6. Minimální výše spotřební daně	$2,01 \times 20 = 40,20 \text{ Kč}$
7. Spotřební daň, kterou kuřák zaplatí v ceně jedné krabičky cigaret	40,20 Kč
8. Podíl spotřební daně na ceně krabičky cigaret	$[(40,20/55) \times 100] = 73,1\%$

Zdroj: SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 300 s. ISBN: 978-80-7357-443-7. a vlastní úprava.

Z uvedeného příkladu je patrné, že kuřák zaplatí 40,20 Kč daň z hodnoty 55 Kč jedné krabičky cigaret kvůli stanovené minimální výši spotřební daně.⁵

⁵ SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-443-7.

3 Právní rámec a implementace systému EMCS

3.1 Historie EMCS

Od vytvoření vnitřního trhu k 1. lednu 1993, oběh a kontrolu intrakomunitárního pohybu zboží podléhajícího spotřební dani byly pouze povoleny konat od schválených hospodářských subjektů. Tyto činnosti měly být doprovázeny papír-založený dokument - průvodního úředního dokladu (AAD) - a záruka finančně zajištění pohybu, z nichž oba jsou vypouštěny pouze, když je zboží dopraveno na místo určení. Systém byl zaveden pro sledování intrakomunitárního pohybu zboží podléhajícího spotřební dani za účelem zajištění zaplacení daně v členském státě, kde jsou propuštěny pro domácí spotřebu, zatímco současné respektování zásady volného pohybu zboží v rámci vnitřního trhu. Před rokem 1993, byly tyto pohyby sledovány prostřednictvím celních kontrol na hranicích mezi členskými státy.

Další informace jsou k dispozici od 'Společná ustanovení oddílu' vzhledem k vysoké úrovni podvodů v členských státech a odpovídající ztráta národní příjmů, zejména v oblasti tabákových výrobků a alkoholu, Rada EU ministrů hospodářství a financí (ECOFIN) schválila dne 19. května 1998 zprávu, kde doporučuje vytvoření počítačového programu ke spojení přes obchodníky s vnitrostátními správními orgány členských států, které se nyní stala známou jako EMCS.

Aby bylo možné zvážit důsledky zavedení tak širokého a komplexního systému, zahájila Komise studii proveditelnosti prováděné v letech 1999 a 2000, doplněné dodatkem v roce 2003. Hlavním závěrem studie proveditelnosti bylo, že informatizace a nahrazení průvodního správního dokladu (AAD) elektronickým byly proveditelné.

Rozhodnutí č. 1152/2003/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. června 2003, stanoví právní základ pro rozvoj EMCS.⁶

⁶ Taxation and Customs Union. *EMCS History* [online]. 2003. [cit. 2011-03-03] Dostupný z [www: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_history/index_en.htm>](http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_history/index_en.htm)

3.2 Cíl EMCS

Elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani (Excise Movement and Control System - „EMCS“), který byl v Evropské unii uveden do provozu dne **1. 4. 2010**. Právním základem pro implementaci systému EMCS je Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 1152/2003 ES ze dne 16. června 2003 o zavedení elektronického systému pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani.

Zavedení EMCS umožní zjednodušení pohybu zboží uvnitř Společenství v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně a přispěje k posílení aspektů vnitřního trhu v pohybu zboží podléhajícího spotřební dani. Systém sledování vznikl hlavně kvůli boji s podvody u spotřební daně. Spolu s tím budou nahrazeny současné papírové průvodní doklady elektronickými.

Hlavním cílem systému EMCS je počítačové zpracování průvodního dokladu. V porovnání se starým systémem, založeným na tištěných dokladech, systém EMCS:

- umožní elektronické zasílání a potvrzení průvodního dokladu (elektronický průvodní doklad e-AD),
- umožní vyřízení přepravy elektronickou cestou – uvolnění blokových prostředků do pěti pracovních dnů po potvrzení přijetí zboží příjemcem v celé EU,
- zlepší fungování vnitřního trhu tím, že zjednoduší přepravu zboží podléhajícího spotřební dani uvnitř Společenství a umožní sledování pohybu zboží v reálném čase,
- umožní provádění kontrol mobilními skupinami po celé EU.

3.3 Zavedení systému EMCS v jednotlivých členských zemích Evropské unie

Prostřednictvím systému EMCS bude propojeno více než 80 tisíc daňových subjektů s 27 národními správci daně členských zemí v rámci celé Evropské unie.

Členské země EU mohou být z hlediska funkčnosti systému EMCS rozděleny do 4 skupin:

- 1. INICIUJÍCÍ** s iniciujícími subjekty (AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LT, LU a LV): všechny daňové subjekty budou v těchto zemích zahajovat dopravu elektronicky od 1. 4. 2010,
- 2. INICIUJÍCÍ** s neiniciujícími subjekty (BE, DE, ES, FR, IE, IT, MT, RO, SE, SI): jenom část daňových subjektů bude v těchto zemích zahajovat dopravu elektronicky od 1. 4. 2010. Ostatní daňové subjekty budou do konce roku 2010 zahajovat dopravu podle legislativy platné do 31. 3. 2010 (tzn., že zásilku vybraných výrobků bude doprovázet průvodní doklad podle Nařízení Komise 2719/92/EHS – dále jen “AAD”),
- 3. NEINICIUJÍCÍ** (FI, NL, PT, SK a UK) : všechny daňové subjekty v těchto zemích budou do konce roku 2010 zahajovat dopravu pouze podle legislativy platné do 31. 3. 2010 (tzn., že zásilku vybraných výrobků bude doprovázet průvodní doklad podle Nařízení Komise 2719/92/EHS – dále jen “AAD”),
- 4. S VÝJIMKOU** (DK, PL, EL a IT): všechny subjekty v DK a PL budou do konce roku 2010 zahajovat a ukončovat dopravu v režimu podmíněného osvobození od daně pouze „papírově“ (tzn. v souladu se Směrnicí Rady 92/12/EHS). Pro EL a IT platí obdobný postup do konce května 2010.

Zavedení systému EMCS je rozděleno do dvou fází:

1. Fáze 0 (elektronické potvrzení přijetí zásilky)

- pro DK a PL od 1.1.2011
- pro EL a IT od 1.6.2010
- pro ostatní členské státy EU od 1.4.2010

Daňové subjekty v členských zemích EU (kromě DK, PL, EL a IT) budou od 1. 4. 2010 vytvářet pro každou zásilku vybraných výrobků doprovázenou stejnopisem elektronického průvodního dokladu podle Nařízení Komise 684/2009/ES – dále jen “e-AD” elektronické hlášení o přijetí zásilky. Toto hlášení pošlou celnímu úřadu místně příslušnému místu přijetí zásilky.

V případě, že zásilku vybraných výrobků bude doprovázet AAD, bude doprava ukončena v souladu se Směrnicí Rady 92/12/EHS (tzn., že se použije postup používaný do 31. 3. 2010).

2. Fáze 1 (elektronické zahájení dopravy)

- **Iniciující země s iniciujícími subjekty** – všechny subjekty budou zahajovat dopravu elektronicky od 1.4.2010,
- **Iniciující země s neiniciujícími subjekty** – část daňových subjektů bude zahajovat dopravu od 1.4.2010,
- **Neiniciující země** – budou elektronicky zahajovat dopravu od 1. 1. 2011.

České daňové subjekty budou Celní správě České republiky zasílat návrh e-AD pro dopravu vybraných výrobků do všech členských zemí EU (včetně doprav do DK, PL, EL a IT). Po schválení návrhu e-AD však bude v případě doprav do DK, PL, EL a IT nutno vytisknout všech 5 dílů průvodního dokladu AAD (tzn. toho, který byl používán při zahájení dopravy do 31. 3. 2010). Volba tisku AAD je v aplikaci pro české daňové subjekty (EMCS DM) umožněna.

V případě dopravy vybraných výrobků do ostatních členských zemí EU bude každou zásilku doprovázet stejnopis e-AD nebo obchodní doklad obsahující referenční kód (ARC). Evropská Komise doporučuje, aby každou zásilku vybraných výrobků, přepravovanou přes PL, DK, EL a IT, doprovázel výtisk elektronického průvodního dokladu (e-AD).

Neiniciující země budou do konce roku 2010 zahajovat dopravu vybraných výrobků v souladu se Směrnicí Rady 92/12/EHS (tzn. postup používaný do 31. 3. 2010). Správci daně v některých neiniciujících státech umožní některým svým daňovým subjektům elektronické zahajování doprav ještě před 1. 1. 2011. Proto se daňovým subjektům (příjemcům) v České republice doporučuje, aby si u svých obchodních partnerů (odesílatelů) zjistili způsob zahajování doprav.

Tab. 3.1 Přehled zavedení systému EMCS v EU

STÁT EU	Datum vstupu všech daňových subjektů do jednotlivých fází EMCS		Komentáře
	FÁZE 0 (elektronické potvrzení přijetí zásilky)	FÁZE 1 (elektronické zahájení dopravy)	
AT	01/04/2010	01/04/2010*	* v případě technických problémů až od 1. 7. 2010
BE	01/04/2010	01/01/2011	
BG	01/04/2010	01/04/2010	
CY	01/04/2010	01/04/2010	
CZ	01/04/2010	01/04/2010	
DE	01/04/2010	01/01/2011	
DK	*	01/01/2011	* pro DK platí výjimka do 1. 1. 2011
EE	01/04/2010	01/04/2010	
EL	01/06/2010 *	01/01/2011	* pro EL platí výjimka do 31. 5. 2010
ES	01/04/2010	01/01/2011	
FI	01/04/2010	01/01/2011	
FR	01/04/2010	01/01/2011	
HU	01/04/2010	01/04/2010	
IE	01/04/2010	01/01/2011	
IT	01/06/2010 *	01/01/2011	* pro IT platí výjimka do 31. 5. 2010
LT	01/04/2010	01/04/2010	
LU	01/04/2010	01/04/2010	
LV	01/04/2010	01/04/2010	
MT	01/04/2010	01/01/2011	
NL	01/04/2010	01/01/2011	
PL	*	01/01/2011	* pro PL platí výjimka do 1. 1. 2011
PT	01/04/2010	01/01/2011	
RO	01/04/2010	01/01/2011	
SE	01/04/2010	01/01/2011	
SI	01/04/2010	01/01/2011	
SK	01/04/2010	01/01/2011	
UK	01/04/2010	01/01/2011	

Zdroj: Celní správa České republiky. *Zavedení systému EMCS v jednotlivých členských zemích Evropské unie*. [cit. 2010-10-10]. Dostupný z [www: <http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/zavedeni-systemu-emcs-v-jednotlivych-clenskyh-zemich-evropske-unie.aspx>](http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/zavedeni-systemu-emcs-v-jednotlivych-clenskyh-zemich-evropske-unie.aspx)

3.4 Průvodní papírové doklady AAD

Spolu s vytvořením koncepce vnitřního trhu v Evropské unii od samotného počátku roku 1993, vznikla potřeba sjednocení evidence a kontroly distribuce výrobků, které podléhají spotřební dani. Jedním z nástrojů, které k tomu sloužil, byl dokument AAD – průvodní papírový doklad. Tento doklad vytvořil dodavatel zboží odběrateli na základě jeho objednávky. AAD rozlišujeme:

- **třídílný AAD** – jedná se o zjednodušený AAD, který se vypisuje u dodávek, které jsou charakterizované jako jednorázové (jednorázový obchod, objednávka jednou do roka) nebo odběratel nemá daňový sklad, je soukromá osoba, která s alkoholem nepodniká a využívá ho pro své účely. Třídílný AAD obsahuje tři propisovací listy:
 - **první list** – vyhotovení pro odesílatele,
 - **druhý list** – vyhotovení pro příjemce,
 - **třetí list** – vyhotovení, které má být vráceno odesílateli.

Třídílný průvodní doklad nemusí být potvrzený příslušným celním úřadem. Odběratel pouze informuje příslušný celní úřad o již dodaného zboží podléhajícího spotřební dani. První list průvodního dokladu si dodavatel ponechá a druhý a třetí list pošle s dodávkou zboží odběrateli. Odběratel potvrdí přijetí zboží a vrátí třetí potvrzený list dodavateli.

- **pětídílný AAD** – tento dokument se využívá nejčastěji. Většinou se využívá při pravidelném odběru zboží. Jedná se o dodávky mezi daňovými sklady a stálými odběrateli (obchodníky se zbožím). Pětídílný AAD se skládá z pěti částí:
 - **první část** – vyhotovení pro odesílatele,
 - **druhá část** – vyhotovení pro příjemce,
 - **třetí část** – vyhotovení, které má být vráceno odesílateli,
 - **čtvrtá část** – vyhotovení pro celní úřad v místě přijetí,
 - **pátá část** – vyhotovení pro celní úřad v místě odeslání.

Vyplněný pětídílný dokument si dodavatel nechá potvrdit od jeho místě příslušného Celního úřadu. Celní úřad si ponechá jeho pátou část a zbylé čtyři vrátí dodavateli. Dodavatel si uchová první část AAD a druhou, třetí a čtvrtou vyšle spolu s dodávkou zboží odběrateli. Odběratel po přijetí zboží musí zkontrolovat dodávku zboží dle jeho objednávky a potvrdit AAD. V AAD je potřeba, aby odběratel vyplnil i kolonku týkající se zboží, které poslal

dodavatel navíc nebo zboží, které si objednal, ale chybí. Poté odběratel nechá osvědčit AAD příslušným Celním úřadem odběratele. Celní úřad si ponechá pátý díl AAD a odběratel druhý díl AAD. Třetí osvědčenou část pošle zpět dodavateli.

Doba za jak dlouho dojde osvědčená část zpátky dodavateli je různě dlouhá. Záleží, kam objednané zboží putuje. (Např. Třetí část vyplněného AAD do Maďarska se vrátí asi za měsíc, ale u Německa to trvá 3-5 měsíců.)

Třídílný i pětídílný dokument vyplňujeme stejně a to pouze jeho první část, protože se jedná o propisovací dokument. To znamená, že se vypsaná první část otiskne na dalších příslušných částech dokumentu a to z důvodu zamezení padělání průvodních papírových dokladů.

3.5 Přechod z průvodních papírových dokladů na systém EMCS

S účinností od 31. srpna 2009 od 18.00 hod. došlo k nasazení nové webové aplikace EMCS, která plně nahradí stávající „modul AAD“ pro daňové subjekty (daňové sklady a oprávněné či jednorázové příjemce). Stávající aplikace, využívající modul AAD pro zasílání přepravních dokladů v režimu podmíněného osvobození od daně Celní správě ČR byla v činnosti pouze do 16.00 hod. dne 31. srpna 2009. Česká celní správa zavedla systém EMCS v předstihu proto, aby se všechny české daňové subjekty mohly dopředu seznámit se všemi plánovanými změnami. Od 1. září 2009 se legislativně nic neměnilo, každá přeprava musela být doprovázena papírovým dokladem AAD, EMCS byl však již jednotlivým společnostem k dispozici a mohou se s ním průběžně seznamovat. Faktická změna nastala až k 1. dubnu 2010, po zavedení novely zákona o spotřebních daních.⁷ K tomuto datu byl systém EMCS spuštěn v 15 zemích EU včetně České republiky a od té doby umožňuje výměnu elektronických dokladů o přepravě vybraných výrobků a tím mnohem přesnější sledování přeprav mezi těmito státy. Od 1. ledna 2011 se ostatní státy Evropské unie úspěšně připojily ke sjednocení intrakomunitárnímu pohybu zboží podléhající spotřební dani a zavedly již existující systém EMCS používaný po celém Evropském společenství.

⁷Celní správa České republiky. *Spuštění nového systému EMCS (Excise Movement and Control. Systém pro přepravu vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně.* [online]. 2009. [cit. 2011-03-24]. Dostupný z [www: <http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Documents/Informace_09_27819.pdf>](http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Documents/Informace_09_27819.pdf)

3.5.1 Technické požadavky na konfiguraci počítače

Pro provozování aplikace EMCS je potřeba splnit následující požadavky:

PC - libovolný osobní počítač, na kterém je možné provozovat operační systém MS Windows a některý z níže uvedených webových prohlížečů,

Operační systém - Pro bezproblémový chod je nutný operační systém Microsoft Windows (od verze XP SP3 a vyšší). Důvodem je použitá implementační technologie Microsoft SilverLight. Provoz na jiných operačních systémech zcela vyloučen (použití emulátorů nebo virtuálních PC), ale funkčnost aplikace není pro tyto systémy garantována.

Webový prohlížeč - Aplikace je optimalizována a její funkčnost garantována pro Internet Explorer 7 a vyšší [<http://www.microsoft.com/windows/ie/default.asp>]. V prohlížeči musí být nainstalována podpora technologie Microsoft SilverLight 3.0 [<http://www.microsoft.com/silverlight/get-started/install/default.aspx>]. Pokud není, měla by se Vám při prvním spuštění aplikace automaticky nabídnout její instalace.

Tisk - Pro tisk AAD je důležité mít nainstalovaný prohlížeč PDF souborů např. Adobe Reader [<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>].

Elektronické certifikáty - Od 1.4.2010 je nutné veškerá data odeslaná směrem k celní správě elektronicky podepisovat. Pro tyto účely musí mít uživatel k dispozici "Kvalifikovaný" certifikát vydaný státem uznávanou certifikační autoritou. Veřejnou část tohoto certifikátu musí sdělit příslušnému CÚ, který zanes certifikát do evidence a vydá uživateli povolení elektronické.

komunikace - se systémem EMCS. Číslo povolení komunikace se systémem EMCS musí být zadáno v profilu firmy v aplikaci EMCS DM. Komunikační Spolehlivé připojení k Internetu. Nutností je emailová schránka, která je aplikací využívána k registraci uživatele a doplňkové komunikaci.

3.5.2 Spuštění aplikace

Spustíte webový prohlížeč a přejdete na adresu <http://app.celnisprava.cz/EMCS>. Aplikace je implementována pomocí technologie Microsoft SilverLight. Pokud nemáte

nainstalovanou podporu této technologie, měla by Vám být její instalace po zadání URL adresy automaticky nabídnuta. Po úspěšné instalaci, nebo pokud jste podporu technologie Microsoft SilverLight již v prohlížeči měli, se zobrazí přihlašovací obrazovka aplikace EMCS DM.

Jako nový uživatel se nejprve musíte zaregistrovat pomocí služby SecurityProvider. Tato služba je poskytována obecně pro všechny aplikace Celní Správy ČR, ke kterým přistupují externí subjekty. Služba není součástí aplikace EMCS DM, aplikace službu pouze využívá pro ověření uživatelů. Stiskněte tlačítko „Nový uživatel“ na úvodní přihlašovací obrazovce EMCS DM a zobrazí se Vám stránka pro registraci nového uživatele portálu CS ČR.

Po správném vyplnění a úspěšné registraci (mimo jiné obdržíte i email s potvrzením registrace), můžete stránku služby SecurityProvider opustit a vrátit se k přihlašovací obrazovce aplikace EMCS DM.

Při prvním spuštění aplikace bude uživateli nabídnuto stažení komponenty pro podepisování zpráv. Je nutné tuto instalaci provést, jinak nebude možné odesílané zprávy podepisovat a tedy ani odesílat Celní správě ČR. V horní části hlavního okna prohlížeče, ve kterém je aplikace spouštěna se objeví upozornění.

Po spuštění aplikace se zobrazí přihlašovací obrazovka. Jako přihlašovací jméno uvedete email, který jste zadali při registraci k SecurityProvider a heslo. Zadané údaje potvrdíte tlačítkem Přihlásit se.

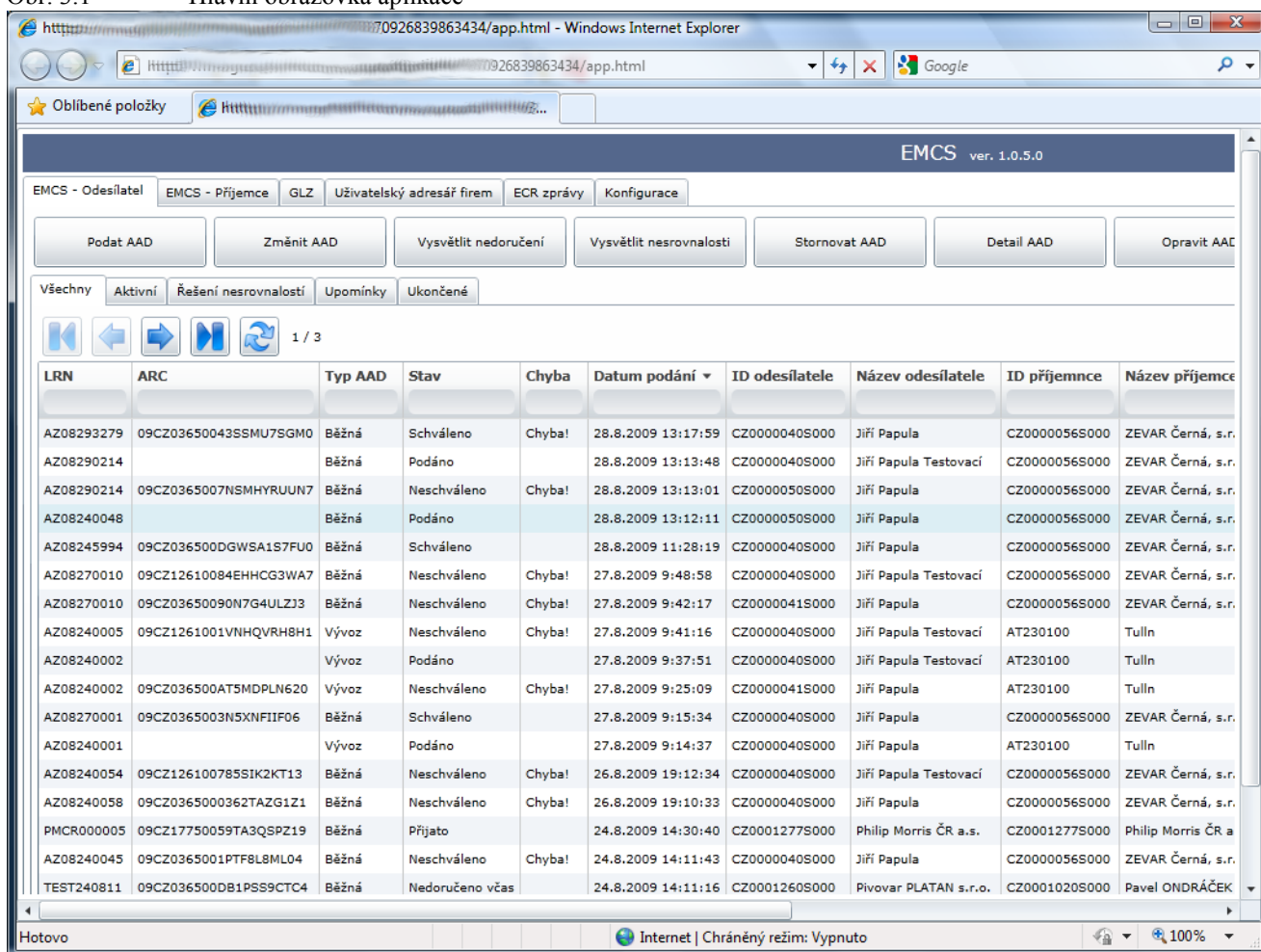
Po prvním přihlášení k aplikaci musíte provést konfiguraci uživatele a firmy. V prvním kroku se provede konfigurace uživatele. Vyplníte základní informace, které můžete kdykoli později změnit. Důležitý je především email a možnost nechat si zasílat informativní emaily o doručených ECR zprávách.

ECR je jednou z novinek systému EMCS je ta skutečnost, že příjemce je dopředu informován o zásilce zboží, která k němu směřuje. Aby mohl systém EMCS příjemce informovat musí se příjemce a tedy uživatel aplikace 17 EMCS DM zaregistrovat pro příjem oznámení očekávané zásilky. Stačí pouze jednou, na začátku, použít funkci Registrace ECR a odeslat podepsanou žádost o registraci na ECR bránu. Od té chvíle budou příjemci očekávané zásilky oznamovány. Důvodem je skutečnost, že ECR brána potřebuje vědět, jakým komunikačním kanálem má příjemci informace zasílat. Ne všechny firmy používají aplikaci EMCS DM, ale mají například vlastní nebo jiné komerční řešení pro EMCS.

3.5.3 Základní popis hlavní obrazovky

Po úspěšné konfiguraci nebo při každém dalším přihlášení se Vám zobrazí hlavní stránka aplikace, která je vyobrazená v následujícím obr. 3.1.

Obr. 3.1 Hlavní obrazovka aplikace

Zdroj: Celní správa České republiky. *EMCS DM Klient Uživatelská příručka*. [online]. 2009. [cit. 2010-11-10]. Dostupný z [www: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/EMCS/EMCS_DM.pdf>](http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/EMCS/EMCS_DM.pdf)

Obrazovka je rozdělena do několika základních záložek.

EMCS odesílatel - zde podáváte nová AAD, stornujete podaná AAD, měníte údaje o přepravě a sledujete doručení AAD příjemci a uvolnění zajištění.

EMCS příjemce - zde máte možnost nahlásit přijetí zásilky (včetně dodatečného podání zásilky přijaté z EU), nahlásit nesrovnalosti, odmítnout zásilku.

GLZ - Vaše individuální evidence záruk s možností dotazovat se na aktuální stav záruky a další údaje o záruce.

Uživatelský adresář firem - Váš individuální adresář obchodních partnerů, který můžete využívat pro rychlé doplnění adresy při vyplňování podávaného AAD.

ECR zprávy - Zde je uschována kompletní evidence veškerých ECR XML zpráv, které jste odeslali na CÚ nebo které Vám byly z CÚ doručeny. Je možné zobrazit detaily jednotlivých ECR zpráv. Zprávy, které doposud nebyly podepsány je možné podepsat (nepodepsané zprávy mají ve sloupci Podepsat! hodnotu "X").

Konfigurace - konfigurace profilu uživatele a firmy. Zde máte možnost měnit údaje o sobě a o Vaší firmě a přidělovat práva dalším uživatelům v rámci Vaší firmy.

Pod první úrovní záložek se nachází funkční tlačítka, která jsou povolena nebo zakázána v závislosti na stavu aktuálně vybraného dokladu a v závislosti na Vašich přístupových právech v rámci firmy. Příslušné tlačítko vyvolá akci vztahující se k aktuálně vybranému dokladu. Pochopitelně s výjimkou tlačítek, která zakládají nový doklad.

Záložky s doklady AAD obsahují ještě druhou úroveň záložek, která slouží k rychlému filtrování dokladů. První záložka "Všechny" zobrazuje všechny podané nebo přijaté doklady. Záložka "Aktivní" zobrazuje pouze neukončené doklady. Jsou to ty, u kterých lze očekávat ještě nějakou změnu. Další záložky zobrazují některé z výjimečných a důležitých stavů dokladu. Poslední záložka zobrazuje ukončené, neschválené, stornované doklady. Jednoduše ty, jejichž životní cyklus byl ukončen.⁸

Pomocí tohoto popsaného systému probíhá podání AAD, stornování AAD nebo jeho změna. Také přes tento systém probíhá hlášení o přijetí zboží. Přesný popis jak postupovat v systému EMCS vystihuje uživatelská příručka vydaná celní správou a pro uživatele vystavená na jejich webové adrese.

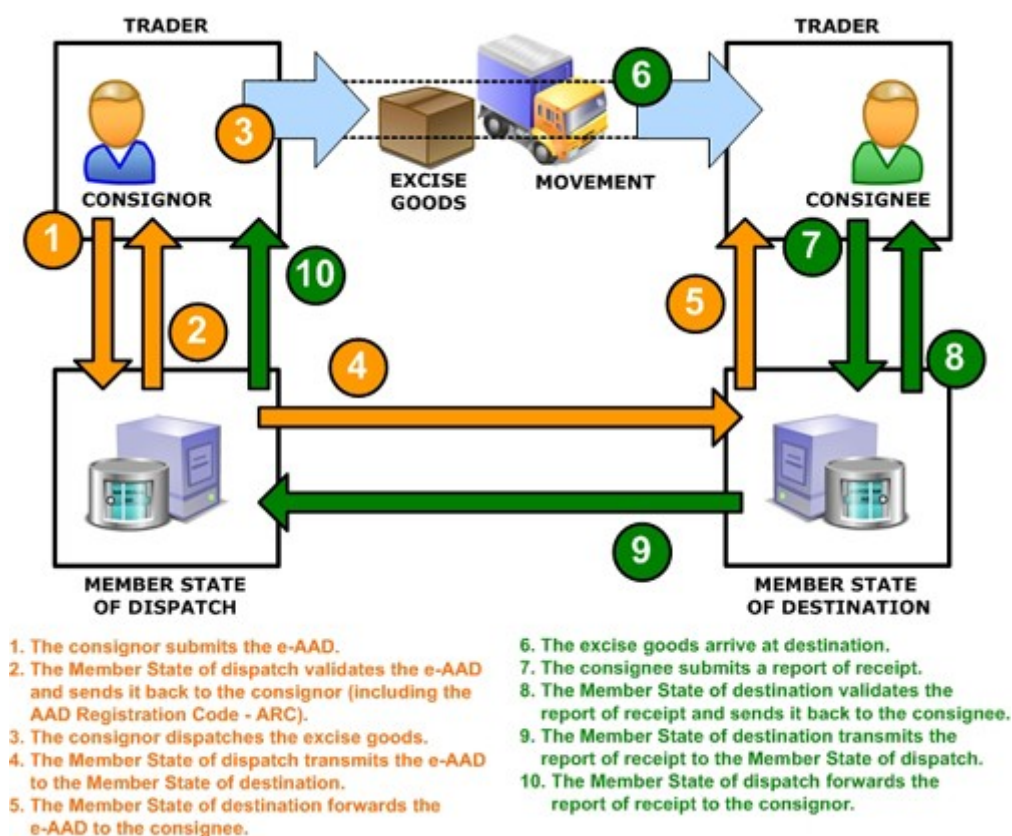
⁸ Celní správa České republiky. *EMCS DM Klient Uživatelská příručka*. [online]. 2009. [cit. 2010-11-10]. Dostupný z [www: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/EMCS/EMCS_DM.pdf>](http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/EMCS/EMCS_DM.pdf)

3.6 Fungování systému EMCS

Podle EMCS je pohyb zboží podléhající spotřební dani mezi dvěma obchodníky dokumentováno prostřednictvím po sobě jdoucích stavů elektronického správního dokladu (e-AD) a to od vydání odesílateli až po potvrzení o přijetí ze strany příjemce.

Odesílatel elektronicky předloží e-AD členskému státu, ve kterém sídlí a následně ji členský stát ověří a vrátí odesílateli. E-AD je elektronicky předáváno do členského státu určení, který jej předá příjemci. Mezitím odesílatel po vrácení e-AD svým členským státem odesílá zboží podléhající spotřební dani příjemci. Příjemce podá zprávu o přijetí zboží svému členskému státu a tento členský stát zprávu ověří a pošle zpátky příjemci a také členskému státu odesílatele. Členský stát odesílatele poté pošle dál zprávu odesílateli.

Obr. 3.1 Proces zasílání zboží mezi členskými státy podléhající spotřebním daním

Zdroj: Taxation and Customs Union. *EMCS in practice*. [cit. 10-10-2010]. Dostupný z [www: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_practice/index_en.htm>](http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_practice/index_en.htm)

Charakteristika obrázku:

1. Odesílatel podává e-AD.
2. Členský stát odesílatele ověřuje e-AD a posílá ho zpět odesílateli.
3. Odesílatel odesílá zboží podléhající spotřební dani příjemci.
4. Členský stát přenáší e-AD do členského státu příjemce.
5. Členský stát příjemce posílá dál e-AD příjemci.
6. Zboží podléhající spotřební dani přichází příjemci.
7. Příjemce podává zprávu o přijetí zboží členskému státu příjemce.
8. Členský stát příjemce ověřuje zprávu o přijetí zboží a posílá ji zpět příjemci.
9. Členský stát příjemce přenáší zprávu o přijetí zboží do členského státu odesílatele.
10. Členský stát odesílatele posílá dál zprávu o přijetí odesílateli.

Bude-li se jednat o vývoz zboží podléhající spotřební dani do 3. země (země, která není součástí EU), pro toto zboží vystaví daná firma průvodní papírové doklady AAD. EU bereme jako společenství států („jako jeden stát“), proto všechny zásilky výrobků podléhajících spotřební dani určené pro vývoz z EU doprovází AAD.

Příklad: Firma X obchoduje s cigaretami se sídlem v České republice (ČR). Oslovila ji firma Q, která má zájem o cigarety firmy X a požádala ji o obchodní spolupráci. Firma Q sídlí v Německu (DE). Jedná se o členský stát EU.

Firma X se rozhodla, že nabízenou spolupráci přijme a dané zboží bude dodávat do Německa firmě Q. Firma Q zaslala firmě X objednávku na 2 000 ks krabiček cigaret. Firma X objednávku přijala.

Řešení: jelikož se jedná o výrobek, který podléhá spotřební dani a oba členské státy jsou zařazené mezi iniciující země, tak musí od 1.4.2010 postupovat podle daných předpisů Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 1152/2003 ES ze dne 16. června 2003 o zavedení elektronického systému pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani.

Postup při zasílání zboží z ČR do DE:

1. Firma X zasílá Celní správě ČR vypracovaný e-AD.

2. Celní správa ČR ověří e-AD a pošle ji zpět firmě X.
3. Firma X odešle 2 000 ks krabiček cigaret firmě Q do DE.
4. Celní správa ČR odesílá Celní správě DE e-AD.
5. Celní správa DE zašle e-AD firmě Q.
6. Firmě Q přichází 2 000 ks krabiček cigaret.
7. Firma Q podává zprávu o přijetí 2 000 ks krabiček cigaret Celní správě DE.
8. Celní správa DE ověří zprávu o přijetí 2 000 ks krabiček cigaret a posílá ji zpět firmě.
9. Celní správa DE zasílá zprávu o přijetí 2 000 ks krabiček cigaret Celní správě ČR.
10. Celní správa ČR odesílá zprávu o přijetí 2 000 ks krabiček cigaret firmě X.

3.7 Výhody a nevýhody systému EMCS

Výhody systému EMCS jsou následující:

- pro hospodářské subjekty: rychlé vyřízení (uvolnění) záruk za přepravu a snížení administrativní zátěže;
- pro orgány členského státu: lepší přehled o probíhající přepravě zboží podléhajícího spotřební dani, snížení rizika podvodu a lepší cílené jimi prováděných kontrol.

Nevýhody systému EMCS jsou následující:

- při první aplikaci systému EMCS je pro firmu velmi pracné a nákladné vyškolení svého zaměstnance, aby tento systém mohl používat v dané firmě,
- sledovat webové stránky celní správy pro případ, že by se mohly vyskytnout problémy v systému EMCS (to znevýhodňuje firmy, které nemají stálé připojení na internet, problémy mohou vznikat při nízkém signálu bezdrátového připojení, při výpadku sítě nebo poruchách jednotlivých serverů, hacking).⁹

⁹ Celní správa. Elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani. [online]. 2009. [cit. 2010-11-07]. Dostupný z [www: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/Stranky/emcs.aspx>](http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/Stranky/emcs.aspx)

4 Praktická aplikace systému EMCS v Palírně U Zeleného stromu

4.1 Představení společnosti Palírny U Zeleného stromu

4.1.1 Historie společnosti

Obr. 4.1 logo Palírny U Zeleného stromu

Zdroj: Palírna U Zeleného stromu. *Historie*. [cit. 2011-02-15].

Dostupný z www: <<http://www.starorezna.cz/historie>>

Starorežná Prostějov je jedna z největších likérek v České republice. Současná vysokokapacitní výroba lihovin navazuje na bohatou historii výroby alkoholu v Prostějově začínající již na přelomu 15. a 16. století. Důležitou roli zde hrál Vilém z Pernštejna, který roku 1518 udělil právo vyrábět slad, vařit pivo a pálit „kořalku“ domu U Zeleného stromu. Po roce 1518 se počet výsadních domů (právozářeckých výsad) v městě Prostějov pevně ustálil a dále nezvyšoval. Majitelé krčem si u Jana z Pernštejna (nástupce Viléma z Pernštejna) vymohli slib, že více žádná výsada na šenk dána nebude.

Od těchto časů bylo v Prostějově prakticky až do devatenáctého století stále jen osmašedesát domů s výsadním krčmenním právem. Každý z těchto domů byl označen konkrétním domovním znamením, jedním z nich i U Zeleného stromu. Tento dům se nacházel

v Prostějově a překonal celá staletí. Výroba nebyla přerušena ani válkami a požáry, kterými byl Prostějov zasažen.

Kořalky se zpočátku vyráběly pálením zkaženého piva a vína až do 17. století, kdy skončila třicetiletá válka a majitelem se stal Michal Storch. Ten začal pálit kořalku ze rži.

Michal Storch zahájil úplně novou podnikatelskou éru v dějinách výroby piva a kořalky v domě U Zeleného stromu. Tu první výrazně omezil, neboť výrobě piva se věnovaly kapacitně mnohem výkonnější pivovary a druhou naopak posílil. Poté v roce 1748 se rozhodl výrobu piva zastavit a úplně se věnovat výhradně pálení. Michal Storch po vzoru italských a rakouských výrobců přišel s novinkou, když začal do připraveného kvasu přidávat různé chuťové a aromatické drogy z bylin a koření např. pepermint, anýz, fenykl, aj. Finálním výrobkům z palírny U Zeleného stromu to přineslo novou škálu chutí.

Dalším převratem byl rok 1920. Po prodeji domu městu byl vytvořen Družstevní podnik hostinských, který dům od města opět vykoupil a hospodařil v původních prostorách až do znárodnění v roce 1948. Následně koncem 50-tých let se celá výroba přestěhovala do bývalého pivovaru Binko, kde se doposud nachází. Na své staletími posvěcené rodiště navázal symbolicky tím, že z průčelí někdejšího sídla přestěhoval znak domu U Zeleného stromu na fasádu budovy u vchodu do nového závodu v Dykově ulici.¹⁰

Na konci roku 2010 došlo ke změně majitele. Palírnu U Zeleného stromu – starorežnou Prostějov koupila firma GRANETTE, která chce navázat na její již 490-letou vytvořenou tradici. Nyní se Palírna U Zeleného stromu nazývá GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s.

4.1.2 Sortiment lihovin a alkoholických nápojů

Produkce zahrnuje více než 50 druhů základních lihovin v dalších chuťových modifikacích. Základem sortimentu jsou vodky, likéry ovocné a bylinné, emulzní lihoviny, speciality a další alkoholické nápoje, mezi které patří Prostějovská Starorežná, jako tradiční výrobek.

Nejznámější Sortiment:

¹⁰ Palíran U Zeleného stromu. Historie. [cit. 2011-02-15]. Dostupný z [www: <http://www.starorezna.cz/historie>](http://www.starorezna.cz/historie)
Koudelka, O. *Zelený strom vypravuje*. Prostějov: Palírna U Zeleného stromu - starorežná Prostějov, 2008.

Vodka - nejznámější vodka Palírny U Zeleného stromu je Hanácká vodka, dále také vyrábí Adam vodku, Eva vodku, Royal Flusk vodku, vodka Sibiř, Pelíšková vodka. Rozdíl u daných produktů je pouze v receptuře a jejich podávání při konzumaci.

Griotka - patří mezi tradiční ovocné likéry společnosti Starorežná Prostějov. Jedná se o lihoviny, jejíž základ tvoří vysoký podíl višňové šťávy, která není chemicky konzervovaná. Používá se k přímé konzumaci či k přípravě míchaných nápojů, dezertů, zmrzlinových pohárů apod. Griotka se stala svojí chutí a všestranností nepostradatelným likérem domácích barů.

Absint – vznikl skloubením staré receptury a mnohaletých zkušeností. Vůně a chuť koření je zvýrazněna chutí pelyňku. Novinkou v sortimentu od roku 2005 je také výrobek Červený Absint Dábel.

Slivovice – je vyrobena ze švestkového destilátu. Slivovice není ředěna jiným lihem, obsahuje pouze etanol vzniklý kvašením a následným upravením stupňovitosti speciálně změkčenou pitnou vodou.

Tequila – Palírna U Zeleného stromu je výhradní dovozce a prodejce výrobce pravé mexické tequily firmy Tequila Los Generales S.A. de C.V. Mexico.

Režná a starorežná – jedná se specialitu Palírny U Zeleného stromu. Postup výroby je podobný, obě kořalky se ale liší směsí použitých bylin a dobou staření, nebo-li zrání. **Starorežná** obsahuje 40% alkoholu a jedenáct bylin (divizna, badyán, anýz, koriandr a další). Zraje tři roky v dubových sudech. **Režná**, mladší sestra starorežné, obsahuje jen sedm bylin, 35% alkoholu a zraje tři měsíce. Základ ale mají stejný.

Mezi velmi oblíbené v současné době patří emulzní likéry, které Palírna U Zeleného stromu vyrábí ve více druzích. Především smetanové likéry řady Missis a čokoládové likéry – Višně, Fernet v čokoládě a Marcipán, a také Vaječný likér.

Palírna lih nevyrábí, ale kupuje od lihovaru a skladuje v kamenných nádobách. Do něj sype byliny a v místnostech prosycených příjemně opojnými vůněmi roztok extrahuje a destiluje. Pálenka odtud míří do sklepa, kde zraje. Pak už následuje plnění do láhví a finální balení. Výrobní linka je schopna naplnit až čtyři láhve za sekundu.¹¹

¹¹Horáček, F. Idnes. *Podívejte se, jak se vyrábí starorežná*. [online]. 2009 [cit. 2011-03-03] dostupný z http://ekonomika.idnes.cz/video-podivejte-se-jak-se-vyrabi-starorezna-fev-ekoakcie.aspx?c=A090312_164917_ekoakcie_fih >
Palírna U Zeleného stromu. *Sortiment lihovin a alkoholických nápojů*. [cit.] Dostupný z <http://www.starorezna.cz/sortiment-lihovin-a-alkoholickych-napoju>

4.2 Přeprava výrobků Palírny U Zeleného stromu do státu EU

V oblasti zájmu Palírny U Zeleného stromu nyní GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s. je tuzemský odbyt, ale i export do všech zemí a kontinentů světa (mimo Antarkditu). Kvůli své staleté tradici v pálení kořalky, jejím trvalém zdokonalování, vynikající chuti a spokojenosti zákazníků dosáhla i velkého okruhu stálých klientů, kterým dováží zboží několikrát ročně. Mezi tyto konzumenty patří Anglie, Švédsko, Maďarsko, Slovensko, Rusko, Německo, aj. Jak již jsem naznačila také v zámoří si na kořalky vynikající kvality nedají dopustit. Hovoříme především o Kanadě, Austrálii, Mexiku a dalších státech.

4.2.1 Dříve používané průvodní papírové doklady AAD

Postup při dodání zboží podléhající spotřební dani mezi státy Evropské unie pomocí dříve používaných průvodních papírových dokladů AAD bude vysvětlen na základě objednávky stálého odběratele dané firmy.

Př. Maďarská firma Intercooperation Mar. dne 20. 12. 2009 zaslala objednávku firmě Palírně U Zeleného stromu na alkoholické nápoje. Žádá dodání zboží dne 15. 01. 2010 do stanoveného daňového skladu. Jelikož se jedná o dodávku, která je na skladě, je schopna daná firma dodat zboží do 3 dnů. Palírna objednávku potvrdila a přislíbila její dodání ve stanovený den. Přepravu vybraného zboží si maďarská společnost Intercooperation Mar. zajistí sama dle dodacích podmínek, které byly zakotveny v podepsané obchodní smlouvě. V obchodní smlouvě byly stanoveny i platební podmínky známého odběratele Intercooperation Mar. Mezi tyto podmínky patří např. balné, které je součástí ceny objednaného výrobku.

Tab. 4.1 Objednávka maďarského odběratele Intercooperation Mar.

Item	Pk. Size	Unit Price in	Order Quantily bottles	ib	EX-W Value Euro
Absinth Green	0,5	1,33	200		266

70%				
Absinth Red 70%	0,7	1,50	150	225
Absint Green 70%	0,7	1,50	438	657
Materiál 642000	-	10	2	20
Total Value				1 168

Zdroj: Vnitropodnikové doklady Palírny U Zeleného stromu

Jelikož se jedná o zboží, které podléhá spotřební dani, musí odesílatel (Palírna U Zeleného stromu) sestavit pětidílný nebo třídílný dokument AAD a poslat ho spolu s dodávkou. Jelikož maďarská firma je stálým klientem Palírny U Zeleného stromu a obchoduje s objednaným zbožím, bude firma Palírna U Zeleného stromu sestavovat pětidílný dokument AAD. Tento dokument pošle spolu s dodávkou zboží. Dodavatel i odběratel vede daňový sklad. Zboží se bude pohybovat v rámci těchto daňových skladů.

Firma Palírna U Zeleného stromu (dodavatel): vyplní pětidílný dokument AAD. Daný dokument je propisovací, proto vypíše pouze první část dokladu. Vyplněné položky se na zbylé čtyři doklady propíší. Do vybraného pětidílného AAD se zaznamenají tyto údaje v nachystaných řádně očíslovaných kolonkách:

- 1. Odesílatel** – Palírna U Zeleného stromu vypíše svoje údaje jako jsou název a sídlo společnosti a jejich dič.
- 2. Evidenční číslo odesílatele** – číslo daňového skladu Palírny U Zeleného stromu
- 3. Pořadové číslo**
- 4. Evidenční číslo příjemce** – číslo daňového skladu společnosti Intercooperation Mar.
- 5. Číslo faktury** – odesílatel vyplní číslo faktury dle jeho účetnictví.
- 6. Datum faktury** – datum vystavení faktury se shoduje s datem odeslání zboží . V uvedeném příkladě odeslání zboží proběhlo dne 12.1.2010.
- 7. Příjemce** – zde vyplní název objednavatele zboží podléhajícího spotřební dani (maďarské společnosti), jeho sídlo a dič.
- 7a. Místo dodání** – odesílatel vypíše místo dodání, pokud si příjemce přeje dodat objednané zboží jinam, než do svého daňového skladu. V ukázkovém příkladě se daná kolonka vyplňovat nebude.

8. Celní úřad – Palírna U Zeleného stromu napíše svůj příslušný Celní úřad (Celní úřad Prostějov) a jeho sídlo.

9. Dopravce – vyplní se společnost, která uvedené zboží dodá příjemci, včetně jeho sídla a dič. V příkladu dopravu zajistí společnost Deltasped Kft.

10. Zajištění – do příslušné kolonky se uvede společnost (osoba), která bude ručit za odvedení spotřební daně za přepravené zboží. Palírna U zeleného stromu složila Celnímu úřadu Prostějov zálohu na tuto záruku. Záloha činila 20 000 000,- Kč. Po prodeji společnosti se záloha zvýšila na 60 000 000,- Kč. Celní úřad Prostějov, po předložení vyplněného AAD, strhl odesílateli ze zálohy vypočítanou spotřební daň z přepraveného zboží. Jakmile Odesílatel předloží třetí osvědčenou část vrácenou maďarským odběratelem, záloha se navýší do původního stavu. V kolence bude tedy vyplněný dodavatel.

11. Další údaje týkající se dopravy – SPZ i číslo kontejneru

12. Odesílající stát – Česká republika (CZ)

13. Přijímající stát – Maďarsko (HU)

14. Daňový zástupce – žádný daňový zástupce není, proto se políčko proškrtně. Kdyby Palírna U Zeleného stromu neměla složenou zálohu u Celního úřadu, tak by za spotřební daň putující do jiné země musel někdo ručit. Byl by to vypsáný daňový zástupce.

15. Místo odeslání – Prostějov

16. Datum odeslání – datum, kdy kamion odesílatel odešle připravené zboží odesílateli. V příkladě se zboží vydá na cestu dne 12.01.2010.

17. Doba trvání dopravy – zde uvedeme počet dní trvání přepravy zboží. K maďarskému odběrateli předpokládáme dobu trvání 3 dny.

18. Popis vybraných výrobků, počet a druh obalů, označení – stručně odesílatel vypíše zboží, které odesílá.

19. Kód vybraných výrobků – tedy jejich nomenklatura

20. Množství – uvedené v litrech

21. Hrubá hmotnost – součet hmotnosti obsahu (zboží) a táry (obalu).

22. Čistá hmotnost – hmotnost obsahu (zboží)

23. Potvrzení (určitá vína, lihoviny a malé nezávislé pivovary) – vyplňuje celnice, lepší kolky, certifikáty licence.

24. Za správnost údajů v polích 1-22 ručí – Palírna U Zeleného stromu-starorežná Prostějov, jméno příjmení osoby zpracovávající AAD a jeho vlastnoruční podpis, místo a datum vypracování.

Tento vystavený pětidílný AAD předloží příslušnému Celnímu úřadu ČR. Uvedená firma spadá pod Celní úřad Prostějov. Celní úřad Prostějov předložený AAD potvrdí a nechá si pátý a to poslední díl AAD. První jeho list si odesílatel ponechá jako originál a zbylé tři, tj. druhou, třetí a čtvrtou část pošle s dodávkou zboží. S vyplněným a potvrzeným AAD pošle také dodací list a fakturu. Dodací list slouží především k identifikaci zboží (ks, váha, název zboží atd.) Nemá žádný předepsaný formát. Je to v podstatě doplněk faktury. Údaje, které nejsou uvedeny na faktuře, se mohou uvést na dodacím listě. Faktura je využívána účetní, dodací list skladníkem. Někteří odběratelé vyžadují dodací list s určitými náležitostmi a jiní ho třeba nepotřebují vůbec. Na exportních dodacích listech se Palírna U Zeleného stromu snaží uvádět co nejvíce informací o dodávaném zboží. Dodací list na uvedený příklad se nachází v příloze č. 3. Fakturu za zboží obsahuje sjednanou cenu, dobu splatnosti, datum vystavení aj. Dané zboží je vyfakturované bez DPH a bez spotřební daně. Uvedené daně si Maďarská společnost odvede sama ve své zemi. Vystavenou fakturu odesílatelem naleznete v příloze č. 4.

Přeprava se zahájí dne 12. 01. 2010 a dne 15. 01. 2010 zvolený dopravce dorazí se zbožím do daňového skladu maďarské firmy Intercooperation Mar. v Budapešti.

Společnost Intercooperation Mar. (příjemce): si vyloží a zkontroluje objednané zboží a převezme nachystané průvodní papírové doklady AAD, dodací list a fakturu. Množství objednaného zboží musí být totožné s AAD, dodacím listem a fakturou. V převzatém AAD odběratel vyplní kolonku potvrzení o převzetí vybraných výrobků. V uvedené kolonce příjemce zboží stručně popíše druh zboží. Najde-li odběratel zboží, které si neobjednal nebo zboží, které měli být dodány, ale chybí, vyplní nachystaný AAD v rámečku vybrané výrobky navíc nebo chybějící vybrané výrobky. Odběratel si AAD nechá ověřit příslušným Celním úřadem v Maďarsku, který si ponechá čtvrtý díl AAD a vrátí odběrateli druhý a třetí díl. Ten poté třetí osvědčený díl AAD Celním úřadem pošle zpět dodavateli, druhý si odběratel uchová pro vypočtení spotřební daně a DPH. Třetí díl AAD se firmě Palírně U Zeleného stromu vrátí přibližně za jeden měsíc od jeho vystavení.

Kompletně vyplněnou třetí a první část AAD Palírnou U Zeleného stromu maďarskému odběrateli, tedy společnosti Intercooperation Mar., najdete v příloze č. 1 a 2.

4.2.2 EMCS

Jak už nám naznačila třetí kapitola, unijní elektronický systém EMCS Evropská unie zavedla od 1. 04. 2010. Od tohoto dne se všechny průvodní papírové doklady na zboží podléhající spotřební dani posílají elektronicky pomocí systému EMCS. Tento systém každá společnost nalezne na webových stránkách Celní správy ČR.

Palírna U Zeleného stromu - nyní již GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s. - přijala výzvu komunikovat s Celním úřadem Prostějov pomocí systému EMCS s nadšením a po zaškolení vhodných zaměstnanců, nastudování případných dokumentů pro jeho ovládání a překonání prvotních nezdarů, se jí úspěšně daří systém EMCS ovládat s přehledem.

Palírna U Zeleného stromu se jako nový uživatel musela zaregistrovat. Po správném vyplnění a úspěšné registraci se společnost vrátila k přihlašování do systému EMCS, kde si po přihlášení stáhla komponenty pro podepisování zpráv, aby společnost mohla e-AD posílat Celní správě ČR.

Přihlašovací jméno zadá společnost email, který udala v registraci a heslo. Po prvním přihlášení Palírna U Zeleného stromu provedla konfiguraci uživatele a firmy, která bude systém používat. Nejdříve se provede konfigurace uživatele, kde se vyplní základní informace, které se mohou později měnit se změnou uživatele. Důležitý je email a možnost nechat si zasílat informativní emaily o doručených ECR zprávách. Příjemce zboží je informován pomocí ECR o zásilce zboží, která k němu směřuje.

Po úspěšném zaregistrování, přihlášení a konfiguraci se společnosti Palírně U Zeleného stromu zobrazí hlavní stránka aplikace, která zcela nahradila průvodní papírové doklady AAD. EMCS slouží k:

- podání nového e-AD,
- stornování e-AD,
- změně nebo ke kontrolování stavu e-AD (podáno, schváleno, doručeno, ukončeno),
- nahlášení přijetí, zboží podléhající spotřební dani,
- evidenci a sledování záruk,
- evidenci podaných a přijatých ECR zpráv,
- převodu XML e-AD ze starých na nová, aj.

Kompletní podání e-AD si ukážeme na následujícím příkladě. V předchozí podkapitole (podání průvodního papírového dokladu AAD) jsme si ukázali příklad s nejznámějším

maďarským odběratelem společností Intercooperation Mar. Tuto společnost aplikujeme i do následujícího příkladu pro pozdější porovnání EMCS s průvodními papírovými doklady AAD.

Př. Maďarská společnost Intercooperation Mar. dne 20. 06. 2010 zaslala objednávku firmě Palírně u Zeleného stromu na alkoholické nápoje. Žádá dodání zboží dne 22. 07. 2010 do stanoveného daňového skladu. Palírna objednávku potvrdila a přislíbila její dodání ve stanovený den. Převahu vybraného zboží si maďarská společnost Intercooperation Mar. zajistí sama dle dodacích podmínek, které byly zakotveny v podepsané obchodní smlouvě. V obchodní smlouvě byly stanoveny i platební podmínky známého odběratele Intercooperation Mar. Mezi tyto podmínky patří např. balné, které je součástí ceny objednaného výrobku.

Tab. 4.2 Objednávka společnosti Intercooperation Mar.

Item	Pk. Size	Unit price in	Order Quantity in bottles	EX-W Value Euro
Absinth Green 70%	0,5	1,33	160	212,80
Absinth Red 70%	0,7	1,50	222	333,00
Absint Green 70%	0,7	1,50	390	585,00
Moon Shine Taurin 14,5%	0,5	1,20	160	192,00
Moon Shina Sour Ples 14,5%	0,5	1,20	120	144,00
Čokoládový Cream 16%	0,5	1,14	180	205,20
Materiál 624000	-	10,00	3	30,00
Total Value:				1702,00

Zdroj: Vnitropodnikové doklady Palírny U Zeleného stromu

Podání e-AD patří bezesporu k nejdůležitější funkci EMCS DM, kterou zajišťuje Palírna U Zeleného stromu jako odesílatel vybraného zboží odběratelem. Uvedená společnost svěřila své kompetence s EMCS DM svému zaměstnanci (v EMCS DM se jedná o uživatele).

Odesílatel (Palírna U Zeleného stromu): Pověřený zaměstnanec podá nové e-AD pomocí tlačítka Podat e-AD v nástrojové liště aplikace na záložce EMCS odesílatel. Zobrazí se tabulka (viz. tab. 4.3) s dalšími lištami, které jsou potřeba vyplnit pro správné podání e-AD.

Tab. 4.3 Podání e-AD

Zdroj: Celní správa České republiky. *EMCS DM Klient Uživatelská příručka*. [online]. 2009. [cit. 2010-11-10]. Dostupný z www: http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/EMCS/EMCS_DM.pdf

Záložka **hlavička** obsahuje základní atributy, které pověřený zaměstnanec při podání e-AD vyplní:

LRN – pořadové číslo přepravy. Jednoznačný identifikátor dokladu pro Palírnu U Zeleného stromu (rok, měsíc, den, pořadové číslo).

Typ podávací zprávy – rozhodneme, zda se jedná o vývoz z EU nebo pohyby zboží v rámci Evropského Společenství. (Palírna U Zeleného stromu zasílá zboží do Maďarska, tedy státu EU)

Druh místa přijetí – tato kolonka nabídne uživateli zvolit daňový sklad nebo registrovaného příjemce. (Zboží odeslané Palírnou U Zeleného stromu a přijetí Intercooperation Mar. se bude pohybovat mezi daňovými sklady.)

Doba přepravy – zadává se v hodinách nebo dnech. Maximálně 24 hodin nebo 92 dní. Společně s datem a časem odeslání e-AD určuje celkovou lhůtu pro doručení zásilky. Uživatel vyplní 14 dní.

Dokumenty – zde se udávají údaje o libovolných dokumentech souvisejících s e-AD dokladem.

Na základě zaznamenání potřebných údajů v záložce hlavička se upraví další lišty k vyplnění. Např. záložka **Odesílatel a příjemce**. Obsahuje údaje o subjektech mezi kterými přeprava vybraných výrobků probíhá.

Odesílatel a místo odeslání – V případě přepravy z daňového skladu se do skupiny Odesílatel uvádějí údaje o vlastníkově firmy, vlastníkově (provozovateli) daňového skladu, adresa sídla firmy, adresa vlastníka. Do skupiny místo odeslání se uvádějí údaje konkrétního odesílacího daňového skladu.

Příjemce a skutečné místo určení – V případě přepravy do daňového skladu se obdobně jako pro odesílatele uvádí do skupiny příjemce vlastník přijímacího daňového skladu a do pole skutečné místo určení konkrétní daňový sklad.

Automatické schválení (samoschválení) – pokud odesílatel uplatňuje automatické schválení e-AD nemusí čekat na souhlas Celního úřadu v jeho úředních hodinách. Schválí si ho i třeba o půlnoci. Palírna U Zeleného stromu automatické schválení nemá.

Záložka **Celní úřady** obsahuje údaje o celních úřadech, mezi kterými přeprava vybraných výrobků probíhá.

Celní úřad odeslání - Celní úřad místě příslušný místu odeslání. (Celní úřad Prostějov)

Celní úřad určení – Celní úřad místě příslušný místu určení. (Celní úřad v Maďarsku)

Záložka **přeprava** zahrnuje údaje o použitých dopravních prostředcích a přepravech v rámci uskutečněné přepravy objednaného zboží.

Druh přepravy – přívěs, návěs, apod.

Organizátor přepravy – Vyplňuje se pouze v případě, když tímto subjektem není odesílatel nebo příjemce. Jedná se o organizátora přepravy, objednavatele přepravy nebo spediční firmu. V uvedeném příkladě je organizátorem odběratel.

Přepřavce – Je možné uvést až devět přepravců, kdy hlavní přepravce musí být uveden jako první. (U přepravy objednaného zboží do Maďarska se použije pouze jeden přepravce a dopravní prostředek.)

Záložka **vybrané výrobky** obsahuje údaje o přepravovaném zboží, vybraných výrobcích. V této kolonce se specifikují přepravující se zboží a to dle nomenklatury (kód zboží podle zákona o spotřebních daních). Identifikuje se množství zboží, hmotnost, obsah alkoholu, počet kusů, druh balení, atd.

Záložka **zajištění přepravy**. Zde jsou uvedeny údaje o osobách zajišťujících přepravu. Osoba v uvedeném příkladě, která zajišťuje přepravu je odesílatel. Výše částky zajištění přepravy souhlasí se stanovenou spotřební daní přepravovaného zboží. Touto částkou zajišťuje (ručí) odesílatel spotřební daň, která putuje s objednaným zbožím.

GLZ - druh záruky (Palírna U Zeleného stromu nemá vyplněný druh záruky, protože má složenou zálohu ve výši 20 000 0000,- Kč, která slouží k tomuto účelu, a z této zálohy se výše zajištění odečte. Po doručení zboží příjemci, příjemce podá zprávu svému Celnímu úřadu, který informuje Celní úřad v Prostějově. Poté se záloha Palírny U Zeleného stromu vrátí do původní hodnoty.)

GRN – identifikační číslo záruky, které sdělí Celnímu úřadu

Pověřený zaměstnanec Palírny U Zeleného stromu řádně vyplněné e-AD odešle Celnímu Úřadu Prostějov. Jelikož daná společnost nemá zatím vyřízené samoschvalování, musí počkat na schválení Celního úřadu Prostějov v jeho úředních hodinách. Schválení se poté zobrazí na hlavní stránce EMCS v kolonce stav e-AD, kde bude napsáno schváleno.

Po schválení e-AD Celním úřadem Prostějov zaměstnanec vytiskne e-AD a pošle spolu s dodávkou zboží. Jelikož společnost Intercooperation Mar. se nachází v Maďarsku a danou zemi řadíme mezi iniciující subjekty, Palírna U Zeleného stromu expeduje zboží pouze s jedním vytisknutým e-AD (viz. příloha č.5). Kdyby se jednalo o obchodování se zbožím podléhající spotřební dani iniciující zemí s neiniciující subjekty, musela by Palírna U Zeleného stromu spolu s e-AD odeslat i list, který má podobu třetí části AAD. Toto ustanovení platilo do konce roku 2010, protože od 1.1.2011 se všechny státy Evropské unie staly iniciujícími subjekty (stačí pouze odeslat se zbožím řádně vyplněný, schválený a vytisknutý e-AD).

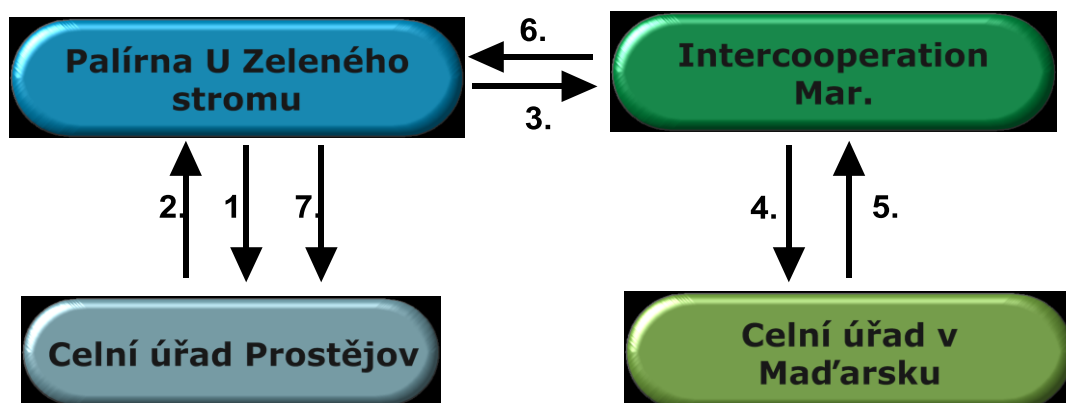
Mezitím, co Palírna U Zeleného stromu odesílá objednané zboží příjemci spolu s dodacím listem (viz. příloha č.6) a vystavenou fakturou (viz. příloha č.7) a zasílá ECR zprávu příjemci zboží, Celní úřad Prostějov přenáší e-AD příslušnému Celnímu úřadu v Maďarsku a ten poté převádí dál e-AD společnosti Intercooperation Mar.

Příjemce (Intercooperation Mar.) přijímá objednané zboží v daném termínu spolu s dodacím listem, vystavenou fakturou a vytisknutým e-AD. Příjemce si zkontroluje přijaté dodané zboží dle objednávky, dodacího listu, e-AD a faktury, podá zprávu o přijetí zboží příslušnému Celnímu Úřadu v Maďarsku a potvrdí dodání zboží Palírně U Zeleného stromu. V hlavní obrazovce EMCS se pověřenému zaměstnanci v kolonce stav zobrazí doručeno. Příslušný Celní Úřad v Maďarsku ověří zprávu o přijetí zboží, kterou pošle zpět příjemci a dále ji přenáší Celnímu Úřadu Prostějov. Jakmile se zpráva o přijetí zboží přenesse Celnímu Úřadu Prostějov, tento příslušný úřad přenáší zprávu dále odesílateli a to Palírně U Zeleného stromu. Pověřenému zaměstnanci v Palírně U Zeleného stromu se na hlavní obrazovce v kolonce stav zobrazí dokončeno.

4.2.3 Porovnání průvodních papírových dokladů AAD se systémem EMCS

Porovnání průvodních papírových dokladů AAD se systémem EMCS společností Palírny U Zeleného stromu nám zobrazí následující obrázky (Obr. 4.2 a Obr. 4.3). Na obr. 4.2 je schematicky znázorněný proces interakcí spojených s předáváním informací o zboží mezi jednotlivými zúčastněnými subjekty a Celními úřady při použití AAD, obr. 4.3 pak zobrazuje tytéž interakce při zpracování v systému EMCS. Hlavní, podle mě nejdůležitější, rozdíl je patrný už při prvním pohledu na zmíněné obrázky a jejich popisky, a to vzájemná propojenost (u AAD nepropojenost) příslušných Celních úřadů se jmenovanými společnostmi. Tyto propojené Celní úřady tak mohou lépe komunikovat a zejména kontrolovat vypočítanou spotřební daň pomocí systému EMCS u zboží podléhající spotřební dani.

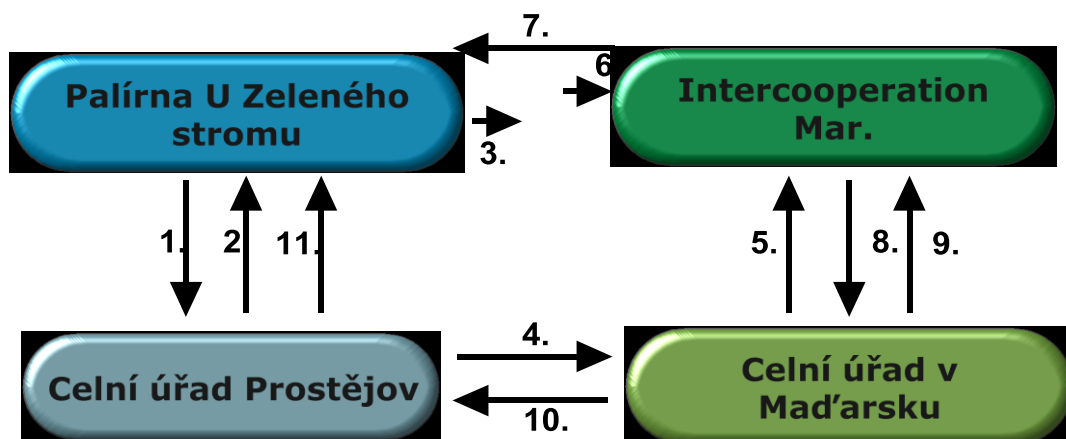
Obr. 4.2 Proces zasílání zboží podléhající spotřební dani pomocí AAD

Zdroj: Vlastní interpretace

1. Pověřený zaměstnanec Palírny U Zeleného stromu vyplnil pětidílné AAD a v úředních hodinách zašel na Celní úřad Prostějov pro jeho ověření.
2. Celní úřad Prostějov ověřil příslušné dokumenty, ponechal si náležitý pátý list AAD a zbylé čtyři vrátil Palírně U Zeleného stromu.
3. Palírna U Zeleného stromu řádně nachystala a zabalila objednané a Celním úřadem ověřené zboží. Poté si zanechala první část AAD a uvedené produkty poslala spolu s fakturou, dodacím listem a třemi díly AAD.
4. Intercooperation Mar. po dodání objednaného zkontrolovaného zboží nechala ověřit AAD Celním úřadem v Maďarsku.
5. Celní úřad v Maďarsku ověřil dokumenty, ponechal si čtvrtý díl AAD a zbylé dva odevzdal firmě Intercooperation Mar.
6. Společnost Intercooperation Mar. si ponechá druhou část AAD a třetí vyšle firmě Palírna U Zeleného stromu.
7. Palírna U Zeleného stromu předloží třetí vrácenou a osvědčenou část Celnímu úřadu Prostějov.

Obr. 4.3 Proces zasílání zboží podléhající spotřební dani pomocí EMCS

Zdroj: Vlastní interpretace

1. Pověřený zaměstnanec Palírny U Zeleného stromu vyplnil elektronicky e-AD pomocí systému EMCS přes webové stránky Celní správy a poslal jej na schválení Celnímu úřadu Prostějov, a to nejlépe v jeho úředních hodinách.

2. Celní úřad Prostějov schválil e-AD, které se objevilo na hlavní straně v systému EMCS ve stavu e-AD schváleno.
3. Palírna U Zeleného stromu řádně zabalila objednané zboží a spolu s dodacím listem, fakturou a vytisknutým e-AD po schválení vyslala do Maďarska.
4. Mezitím Celní úřad Prostějov oznámila o probíhající transakci Celní úřad v Maďarsku.
5. Celní úřad v Maďarsku bez prodlení upozornil společnost Intercooperation Mar. o zboží, které je již na cestě.
6. Firmě Intercooperation Mar. přišlo objednané zboží.
7. Společnost Intercooperation Mar. poslala elektronicky zprávu Palírně U Zeleného stromu, že odeslané zboží již dorazilo. Zobrazilo se jí to na hlavní stránce v systému EMCS ve stavu e-AD jako doručeno.
8. Společnost Intercooperation Mar. poslala zprávu o přijetí zboží Celnímu úřadu v Maďarsku.
9. Celní úřad v Maďarsku zprávu o přijetí zboží ověřila a poslala ji zpět společnosti Intercooperation.
10. Celní úřad v Maďarsku ověřenou zprávu o přijetí zboží zaslala dál i Celnímu úřadu Prostějov.
11. Celní úřad Prostějov již zmíněnou zprávu přeposlal také firmě Palírna U Zeleného stromu.

- Jak už je patrné z předchozího textu – systém EMCS – jako nový nástroj – vyžaduje zaškolení pracovníků. To může být určitou dočasnou nevýhodou - je nutné vyčlenit zaměstnancům určitý čas jejich pracovní doby, eventuálně zajistit školení, což může na přechodnou dobu zmenšit produktivitu zaměstnanců a zvýšit náklady společnosti. Vzhledem k tomu, že přechod na užívání EMCS spadá do legislativou vyžadovaných aktivit, je nejen nezbytné, ale pro správné zavedení a fungování systému i žádoucí řádné zaškolení zaměstnanců zrealizovat. Takto zaškolení zaměstnanci jsou naopak v dalším procesu používání nového systému více efektivní (méně chybují, lépe se orientují a výkonněji a rychleji systém využívají) než zaměstnanci, kteří řádně proškolení nebyli.

- Na první pohled nás může překvapit složitost systému EMCS, která se týká vzájemných hlášení o pohybu zboží. Hlášení jsou oproti AAD zmnožena, některá probíhají souběžně (např. vazby 3. – 6. na obr. 4.3). Tato zdánlivá složitost však svědčí pouze o detailnějším propracování celého systému a tudíž je ku prospěchu celkové kontrolní funkci tohoto nástroje.

- Podání e-AD pomocí systému EMCS s porovnáním s podáním AAD je mnohem modernější

a pohodlnější. Zaměstnance nemusí vyplňovat AAD na psacím stroji či v horším případě ještě ručně, ale pomocí počítače.

- Zákazník, který již alespoň jednou se společností obchodoval, je trvale zapsán v databázi systému a při další transakci s ním se není třeba zdržovat zápisem jeho iniciál a potřebných fakturačních údajů – aktualizuje se pouze reálná objednávka (sortiment dle jeho nomenklatury, přeprava, atd.).

- Další nespornou časovou úsporou je i skutečnost, že není třeba vyčleňovat zaměstnance k docházení na Celní úřad (navíc ve vazbě na úřední hodiny Celního úřadu) ani případné náklady nutné k jeho dopravě na Celní úřad – pracovník veškerou dokumentaci mezi firmou a Celním úřadem zpracovává přímo ze sídla společnosti, resp. místa svého pracovního výkonu.

- GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s. zatím nemá vyřízené samoschválení e-AD, proto musí čekat na schválení e-AD Celním úřadem Prostějov, ale v nejbližší době bude mít tento efektivnější nástroj obstaraný a bude moci si sám e-AD schválit. Po jeho vyřízení společnost pouze vyrozumí Celní úřad Prostějov o konané transakci spolu s e-AD. Po vyplnění e-AD podle objednávky může být již zmíněné zboží (je-li na skladě) okamžitě přepraveno odběrateli. Přínosem je tedy nezpochybnitelné zrychlení vyřízení objednávky a tím i větší produktivita.

- Od 1.4.2010, kdy byl EMCS v České republice zaveden, si Palírna U Zeleného stromu musela rozdělit své odběratele na iniciující a neiniciující subjekty, aby nedošlo ke zbytečným chybám. Vycházela při tom ze skutečnosti, že neiniciující země ještě systémem EMCS nedisponovaly. Přepravované zboží podléhající spotřební dani doprovázel vytisknutý e-AD i list podobný třetí části dříve používaných průvodních dokladů AAD. Jak již předchozí kapitoly a podkapitoly naznačily, třetí díl AAD se vždy vrací ověřený příslušným Celním úřadem v zemi odběratele. U obchodujících společností neiniciujících zemí však nastávaly ze začátku problémy s jejich navrácením – pravděpodobně právě proto, že systém dokumentace zde ještě nebyl jednotný. Iniciující a neiniciující subjekty vlastnily odlišné způsoby zpracování formulářů (Iniciující EMCS a neiniciující AAD), proto se vyskytly problémy s jejich skloubením. Třetí díl AAD se často vracel až po dlouhé době.

- Letošním rokem - od 1.1.2011 počínaje - došlo k napojení všech zemí Evropské unie na systém EMCS a výše pojmenovaný problém se tak vyřešil. Tento systém EMCS s porovnáním s AAD, za předpokladu, že všechny země EU jsou na něho napojené, je mnohem rychlejší a přehlednější.

- Pověřený zaměstnanec GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s. si pomocí EMCS kontroluje stav objednaného zboží (podáno, schváleno, neschváleno, doručeno, ukončeno) a tím vlastní větší přehled o přepravovaném objednaném zboží. Může tak kontrolovat zboží i na dálku.
- Elektronická podoba evidence a kontroly je souhrnnější a přehlednější – laicky řečeno je vše najednou zobrazeno na hlavní stránce na počítači, a například při předávání této dokumentace mezi jednotlivými pracovníky společnosti je návaznost práce přehledná a plynulá.
- Výhodou elektronického systému je navíc také to, že využívá elektronickou podobu dat. Není tedy třeba zvýšeného počtu údajů tištěných na papíře, ať už při samotném vyřizování procesu, tak při jeho zálohami. EMCS můžeme oproti AAD tedy zvažovat jako ekologicky šetrnější formu.
- Dalším rozdílem v porovnání AAD s EMCS je bezesporu vzájemná komunikativnost příslušných Celních úřadů (viz. obr. 4.2 a obr. 4.3). Zatím co u podání AAD neexistuje vazba mezi jednotlivými Celními úřady (Celní úřady spolu nekomunikují), u podání e-AD pomocí systémem EMCS se objevuje oboustranná informovanost (viz obr. 4.3). Celní úřady si tak mohou kontrolovat zboží podléhající spotřební dani od jeho odeslání odběrateli s vypočítanou spotřební daní, až po přijetí tohoto zboží odběratelem. Vzájemně si mohou potřebné dokumenty a hlášení vystavené zainteresovanými subjekty zkontrolovat, jestli množství zboží a jeho vypočítaná daň je shodná.

Kompletní porovnání AAD s EMCS od 1.1.2011 vystihuje následující tabulka (Tab. 4.3), která lépe a přehledně veškeré rozdíly vyjadřuje.

Tab. 4.3 Porovnání AAD s EMCS

	AAD	EMCS
Podání AAD	Vypíše se ručně nebo na psacím stroji	Pomocí EMCS DM na PC a uloží se pro případné další použití

Podání obdobného AAD	Opět se znovu vypíše	Z archívu společnosti se vybere příjemce a změní se jen potřebné údaje
Srovnání podání AAD	Pomalý, zastaralý způsob - při chybném zápisu nutno vyplnit nový formulář	Moderní, rychlé vyplnění - možnosti oprav překlepů, čerpání údajů z databáze oproti opětovnému vypisování
Komunikace s Celním úřadem	Osobní účast zaměstnance při potvrzení AAD -časové a další náklady	Zašle se e-AD elektronicky - téměř bezprostřední zanesení dat do systému
Komunikace mezi příslušnými celními úřady při zasílání zboží odesílatelem	Žádná	Vzájemné sdělování informací o zaslání zboží odesílatelem
Komunikace mezi příslušnými celními úřady o přijetí zboží příjemcem	Žádná	Vzájemné sdělování informací o přijetí zboží příjemcem
Příslušný Celní úřady informuje odběratele o odeslání zboží odesílatelem	ne	ano

Příslušný Celní úřad zasílá odesílateli zprávu o přijetí zboží odběratelem	ne	ano
Kolik listů zasílá odesílatel spolu s dodávkou	Tři nebo dva (podle toho jestli se jedná o třídílné nebo pětídílné AAD) -vyšší riziko možnosti nekompletních dokladů	Jeden - šetrnější k životnímu prostředí
Kolik listů se vrátí odesílateli	Jeden (třetí část AAD)	Žádný (čeká se na potvrzení od příslušného celního úřadu)

Zdroj: Vlastní interpretace

5 Závěr

Tato diplomová práce se zabývala zmapováním systému spotřebních daní v České republice v souvislosti s mezinárodním obchodem v rámci Evropské unie. Zaměřil jsem se především právní a ekonomický kontext zavedení elektronického unijního systému EMCS, který slouží k sledování a kontrole pohybu zboží podléhajícímu spotřební dani mezi unijními státy.

Cílem této diplomové práce bylo srovnání postupů při evidenci intrakomunitárního pohybu zboží podléhající spotřebním daním pomocí dvou nástrojů kontroly pohybu zboží, a to dříve užívaným AAD a EMCS zavedeným v roce 2010 v souvislosti s přizpůsobením a harmonizací ekonomických postupů České republiky a Evropské unie. Toto porovnání bylo provedeno na dvou příkladech distribuce výrobků lihovin u konkrétního plátce spotřebních daní, z čehož první případ zahrnoval použití průvodních papírových dokladů AAD a druhý příklad byl řešen za pomoci systému EMCS.

První příklad nám ukázal, jak správně vyplít pětidílné AAD na základě objednávky známého zákazníka společnosti Palírna U Zeleného stromu a jak po jeho vyplnění dále postupovat, a to od jeho ověření Celním úřadem Prostějov až po vrácení příslušné části AAD odběratelem. Druhý příklad nám znázornil jaké učinit kroky při zavedení (přechodu z AAD) systému EMCS, tzn. správná registrace, konfigurace společnosti a uživatele, který bude systém používat. Také nás seznámil s jednotlivými kolonkami při vyplnění e-AD dle objednávky klienta, s jeho podáním na Celní úřad Prostějov pomocí zmíněného systému) a s kroky, které učiní jednotlivý zainteresovaný subjekty.

Na základě teoretických východisek a praktických údajů zahrnutých v této diplomové práci jsem zjistila nemalé rozdíly mezi oběma posuzovanými nástroji. Oba tyto systémy dokumentace slouží k informování zúčastněných stran procesu - tj. dodavatele, obou zúčastněných celních úřadů a odběratele - o množství a charakteru zboží podléhajícího spotřební dani a o jejich pohybu mezi obchodujícími společnostmi. Jsou rovněž podkladem pro evidenci a kontrolu vypočtené spotřební daně.

Používání systému AAD spočívá v manipulaci se sadou papírových formulářů. Zápisy do nich se provádějí strojově nebo ručně a mezi jednotlivými zúčastněnými stranami se doručují buď osobně nebo poštou, eventuálně putují se zbožím. Systém EMCS je naopak řešen ve formě elektronického zpracování (při objednání zboží) a po schválení

(samoschválení) příslušným Celním úřadem jsou teprve tištěny výsledné doklady, které si společnost archivují i posílá se zbožím.

Už z rozdílů těchto dvou nástrojů vyplývají výhody ve prospěch elektronického unijního systému EMCS. První výhodou je ta skutečnost, že už při samotném zadávání potřebných údajů lze prostřednictvím počítačového psaní lépe opravovat případné formální chyby a překlepy (oproti ručnímu či strojovému psaní, kdy při chybovém zadání je nutné celý doklad vypsát znovu). Vzhledem k tomu, že veškeré údaje jsou v elektronické podobě, lze využívat údaje o odběratelích automaticky ze zálohované databáze. Odpadá tím nutnost opakovaného znovu vypisování iniciál a dalších fakturačních a formálních údajů.

Přesnější, komfortnější a v neposlední řadě i lépe kontrolovatelný - ať již samotnými obchodujícími subjekty, které mají informace od celních úřadů bezprostředně po jejich úkonech (například schválení) ihned k dispozici, tak také v rámci celní a daňové správy.

Vzhledem k vylíčení výše uvedených předností je nutné zmínit se i o potenciálních nevýhodách zpracování dokumentace pomocí EMCS. Určitý „neprospěch“ provázející zavedení EMCS je nutnost zaškolení zaměstnanců, jež se systémem pracují. Tento prvek se mi však z hlediska nutnosti změny v rámci zapojení České republiky mezi iniciující státy jeví jako bezpředmětný z důvodu nevyhnutelnosti - používání uceleného systému je legislativně nutné. Naopak bych zde doporučila zapracování zaměstnanců pod odborným vedením, protože zacházení se systémem je rozhodně efektivnější u zaměstnance zaškoleného než u zaměstnance „samouka“. Jistou nevýhodou se může jevit složitost jednotlivých vazeb při procesu předávání informací mezi zúčastněnými obchodními subjekty a celními úřady. Tato nevýhoda je však pouze zdánlivá, protože některé mechanismy probíhají souběžně (například odeslání schváleného e-AD příslušným celním úřadem na zahraniční celní úřad a následné předání informací dál zahraničnímu odběrateli). Posílení těchto komunikačních vazeb naopak vede ve srovnání s AAD k propojenosti komunikace mezi celními úřady a k efektivnější kontrole o pohybu zboží, což nelze pokládat za nedostatek. Jedinou oblastí možných problémů pro používání elektronického EMCS se mi tedy projevuje pouze obecná rizika na straně použité technologie - přenosu a uchování elektronických dat (otázka připojení na internet, problémy s výpadkem sítě nebo signálu, poruchy serverů, hackerig).

Myslím si, že zavedení systému EMCS byla dobrá volba, která nám pomůže k lepšímu obchodování mezi státy Evropské unie, kontrolování zboží podléhající spotřební dani, legislativnímu sjednocení a přiblížení se k 21. století.

V rámci diplomové práce bych ráda poděkovala za poskytnutí vhodných materiálů a velkou trpělivost společnosti GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s. a duševní podporu rodině, přáteli a známým.

Seznam použité literatury

- [1] KOTENOVÁ, B.; PETROVÁ, P.; TOMÍČEK, M. *Zákon o spotřebních daních. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 504 s. ISBN 978-80-7357-549-6.
- [2] Marková, H., *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2011*. Praha: GRADA, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.
- [3] SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 300 s. ISBN 978-80-7357-443-7.
- [4] ŠULC, I. *Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1.4.2010*. 3. vyd. Ostrava: ANAG, 2010. 408 s. ISBN 978-80-7263-608-2.
- [5] Dashofer, V. Firma podnikání v ČR. *Novele zákona o spotřební dani podepsána*. [online]. 2010. [cit. 2010-11-07]. Dostupný z www: <<http://www.infoportal.cz/1/1/novela-zakona-o-spotrebni-dani-podepsana-cid230590/?wa=WWW10E2%2520PR&uid=2369574&e=1916669&odkud=ENPR>>
- [6] Celní správa. *Elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani*. [online]. 2009. [cit. 2010-11-07]. Dostupný z www: <<http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/Stranky/emcs.aspx>>
- [7] Taxon and Customs Union. *EMCS History*. [online]. 2003. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z www: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/legislation/index_en.htm>
- [8] Koudelka, O. *Zelený strom vypravuje*. Prostějov: Palírna U Zeleného stromu – starorežná Prostějov, 2008.
- [9] Směrnice Rady 92/12/EHS

- [10] Horáček, F. Idnes. *Podívejte se, jak se vyrábí starorežná*. [online]. 2009 [cit. 2011-03-03] dostupný z www: <http://ekonomika.idnes.cz/video-podivejte-se-jak-se-vyrabi-starorezna-fev-/ekoakcie.aspx?c=A090312_164917_ekoakcie_fih>

- [11] Celní správa České republiky. *EMCS DM Klient Uživatelská příručka*. [online]. 2009. [cit. 2010-11-10]. Dostupný z www: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/EMCS/EMCS_DM.pdf>

- [12] Celní správa. *Spuštění nového systému EMCS (Excise Movement and Control. Systém pro přepravu vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně*. [online]. 2009. [cit. 2011-03-24]. Dostupný z www: <http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Documents/Informace_09_27819.pdf>

- [13] Celní správa České republiky. *Zavedení systému EMCS v jednotlivých členských zemích Evropské unie*. [cit. 2010-10-10]. Dostupný z www: <<http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/zavedeni-systemu-emcs-v-jednotlivych-clenskych-zemich-evropske-unie.aspx>>

- [14] Taxion and Customs Union. *EMCS in practice*. [cit. 10-10-2010]. Dostupný z www: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_practice/index_en.htm>]

- [15] Palírna U Zeleného stromu. *Historie*. [cit. 2011-02-15]. Dostupný z www: <<http://www.starorezna.cz/historie>>

- [16] Palírna U Zeleného stromu. *Sortiment lihovin a alkoholických nápojů*. [cit.] Dostupný z www: <<http://www.starorezna.cz/sortiment-lihovin-a-alkoholickych-napoju>>

Seznam zkratek

EMCS – unijní elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani

AAD – průvodní papírové doklady

e-AD – elektronický průvodní doklad

17 EMCS DM – aplikace EMCS

ECR – zpráva, která dopředu informuje příjemce o zásilce zboží, která k němu směřuje.

LRN – pořadové číslo přepravy

EU – Evropská unie

GLZ – druh záruky

GRN – identifikační číslo záruky

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29. 4. 2011

.....
Bc. Kristýna Kobertová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Sobíšky 57, 751 21 Prosenice

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vyplněná první část AAD Palírnou U Zeleného stromu

Příloha č. 2: Vracená třetí část AAD Intercooperation Mar.

Příloha č. 3: Dodací list k AAD

Příloha č. 4: Vystavená Faktura k AAD

Příloha č. 5: Vyplněné e-AD Palírnou U Zeleného stromu

Příloha č. 6: Dodací list k e-AD

Příloha č. 7: Vystavená faktura k e-AD

